

ADO Den Haag

POST

NIEUW SEIZOEN

Open Dag in Beeld

INTERVIEW

Harm de Boer

HERINNERING AAN

Harald Berg

**Wilt u in het
volgende gedrukte nummer
van ADO Den Haag POST
adverteren?**

Neem dan contact op met Sylvio Mansveld
en vraag naar de mogelijkheden.

Bel of mail en maak een afspraak!
06 - 53 807 670 / info@print4ever.nl

Wat zal het mooi zijn als beginstand ook eens eindstand wordt...

Een nieuw voetbaljaar is begonnen. ADO Den Haag begint zo iets meestal op de eerste plaats, omdat bij de klasseindeling veelal de alfabetische volgorde wordt aangehouden. De wens om daar ook te staan aan het einde van de competitie is vrijwel altijd niet meer dan een droom...

De realiteit is, dat bij ADO Den Haag inderdaad veel nieuw is en wordt. De vereniging, HFC ADO Den Haag, heeft een nieuw bestuur met de komst van Hamr de Boer als voorzitter en (voor de derde keer) Frans Leermakers als secretaris. Rob Guffens blijft aan als penningmeester. Ward Swart kan zich voortaan geheel wijden aan het lidmaatschap van de Raad van Commissarissen van de NV ADO Den Haag. HFC ADO Den Haag is als aandeelhouder met de andere aandeelhouders van de NV en de Raad van Commissarissen bezig met de aanstelling van de nieuwe directeur als opvolger van Mattijs Manders, die een directeursfunctie heeft aanvaard bij de Eredivisie CV. En ook perschef Ronald van der Geer heeft zijn vertrek (per 1 september) aangekondigd. Alleen bij de voetballende profs is veel in takt gebleven. Alleen Sheraldo Becker stapte over naar Union Berlin en Nasser El Khayati hoopt een lucratieve transfer naar het buitenland af te ronden.

Nieuw is het feit, dat Jong ADO Den Haag in de Derde Divisie gaat spelen. Eindelijk een volwaardige competitie voor dit team. Een team dat gezien de gretigheid, dat het toonde in de tot dusver gespeelde oefenduels, best supporters verdient. Gaat dit zien, gaat dit zien! Ook in de hogere regionen van het amateurvoetbal zal dit team zijn partijtje beslist gaan meeblazen. Hetzelfde geldt voor het Vrouwenteam, dat in voor ADO'ers een oude bekende (Sjaak Polak) de nieuwe trainer heeft.

Er staat een seizoen voor de deur, waarin elk weekeinde een leuke voetbalagenda in te vullen is met bezoeken aan de vrouwen op vrijdagavond, de mannenprofs op veelal zaterdag of zondag en op zondag het Jong-elftal. En als de honger naar voetbal kijken langs de lijn nog niet is gestild dan is er elke zaterdagmorgen en -middag volop te genieten van topjeugdvoetbal op De Aftrap.

Prettig 2019-2020 alvast! En voor de teams veel sportief genoeg en succes toegewenst! Dat die alfabetische beginstand op de ranglijst zo veel mogelijk mag worden omgezet in een eindstand! Dromen mag dan vaak bedrog lijken, verboden is het niet!

Colofon

ADO Den Haag POST
is een uitgave van HFC
ADO Den Haag

Juni/juli 2019.

Adres:

Haags Kwartier 55 2491 BM
Den Haag

Redactie:

Jan-Hermen de Bruijn Frans
Leermakers

Bijdrage van:

Roeland Gelink

Grafische vormgeving:

Rooduijn Drukkerij

Foto's en illustraties:

ADO Den Haag

(foto boekpresentatie 'Ruwe
Bolstân', Lorenzo van Kleef)

Jan-Hermen de Bruijn

(foto bestuur HFC ADO Den
Haag en uit archief)

Ger van der Heijden

(foto bestuur FC Den Haag,
jaren zeventig)

Marc Klaui

(foto's wedstrijden ADO Den
Haag, Open Dag)

Frans Leermakers (

diverse foto's en uit archief)

Peter Looijen

(foto Sharon Kok)

Harm de Boer, nieuwe voorzitter van HFC ADO Den Haag:

‘Prima doelstellingen, geen bestuur? Dan gaan wij zelf aan de slag!’

Harm de Boer (75) is een man van snel actie ondernemen. Als hij ergens een functie heeft aanvaard en is benoemd of geïnstalleerd is het: van acquit gaan. Zo ook met zijn functie van voorzitter van de HFC ADO Den Haag. Als aandeelhouder van de NV ADO Den Haag zit de in het Friese Franeker geboren kersverse preses namens de vereniging prompt in de onderhandelingen over het aanstellen van de nieuwe NV-directeur. En als het aan hem ligt zou deze er snel zijn. Maar zo eenvoudig gaat dat ook weer niet. En dan is hij ook diplomaat, voor wie empathisch vermogen, tact en geduld gelden.

Na een zeer werkzaam leven en heel veel verhuizingen zit hij als pensionado nog niet stil. Een volle agenda, hoewel het hem niet is aan te zien. Zijn nog steeds omvangrijke portefeuille aan (maatschappelijke) functies ten spijt, hij blijkt altijd wel ruimte in zijn agenda te vinden, ook voor het voorzitterschap van de HFC ADO Den Haag. En hij weet immer de rust te bewaren, weloverwogen te praten en te denken naar of in oplossingen.

CV

Een duik in zijn CV levert zonder discussie indrukwekkende resultaten op. Hij begon als sportjournalist en werkte voor de Leeuwarder Courant, het Harlinger Nieuwsblad, de Franeker Courant en voor de sportprogramma's van de AVRO en de VARA. Daarna begon hij aan zijn twintig jaar durende periode bij de politie, waarvan tien jaar bij de politie in Utrecht en vervolgens in Den Haag bij CRI/Interpol. Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij was de volgende halte in zijn 43 jaar durende werkzame leven. Als directeur van de AID, later NVWA.

Daarna was hij diplomaat in Bangkok, Londen, Rome en Bonn. En terug in Nederland werd hij verandermanager bij zijn oude ministerie en adviseur van het Instituut voor Maatschappelijke Innovatie in Leiden.

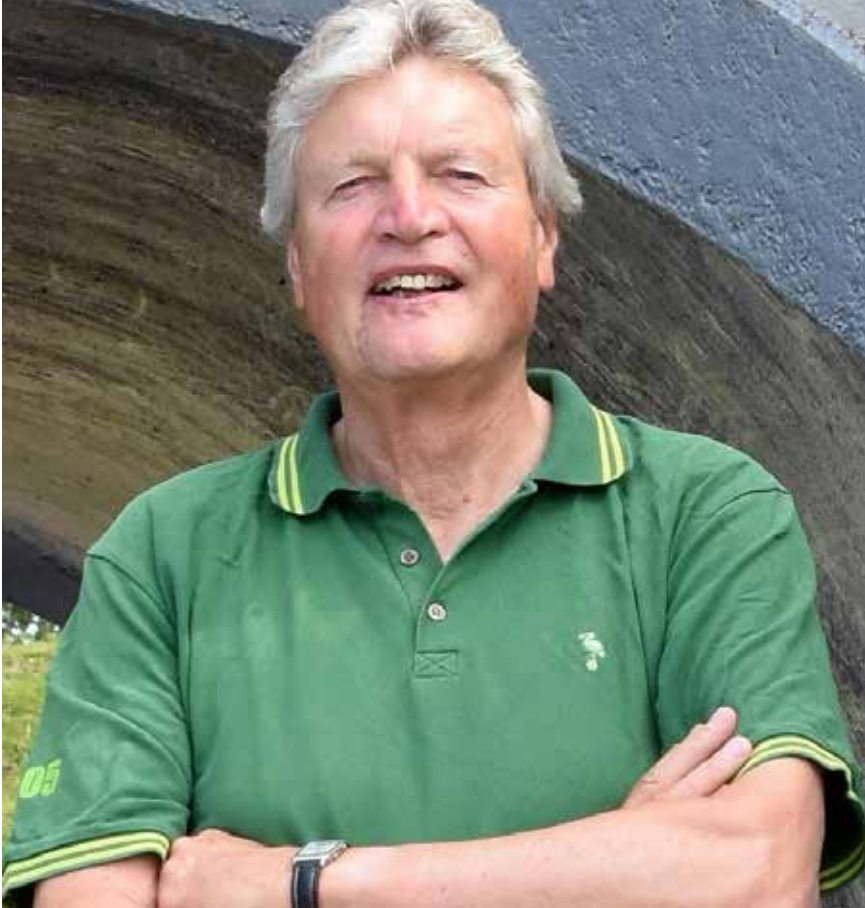
Nevenfuncties

In die perioden was hij daarnaast nog bestuurslid van FC Utrecht en FC Den Haag, zat in commissies bij de KNVB, bij MVV (toen hij in Maastricht werkzaam en woonachtig was) en in zijn Londense tijd bij Wimbledon FC. In 2008 fungeerde Harm de Boer een tijd als interim directeur (zeg maar crisismanager) bij ADO Den Haag. Hij bekleedde het voorzitterschap van het BACH-Overleg, dat zich bezig hield met de ontwikkeling van het gebied tussen het Hollands Spoor en de Amsterdamse Veerkade. En hij was voorzitter van de hockeyafdeling van HBS Craeyenhout, de Stichting Monza van het ROC Mondriaan, die zich toelagde op integratie van vaste opleidingsplaatsen bij bedrijven. Nu is de focus gericht op het verbeteren van het perspectief voor jongeren,

mensen met een beperking en duurzaamheid. Verder vindt hij de tijd voor het adviseurschap bij KHA Den Haag (Horeca), het lidmaatschap van de Raad van Advies ROC Mondriaan Internationaal Hotel Management, de Cliënten Advies Raad van het Hagaziekenhuis, Vogelwijk Energie(k), het voorzitterschap van de Stichting Golf Ockenburgh en City Mondial. En alsof het niets is HFC ADO Den Haag... Om nog maar te zwijgen van zijn betrokkenheid bij Sociëteit De Witte en Perscentrum Nieuwspoor. ‘Nooit geweten dat ik heb gewerkt’, klinkt het nuchter. ‘Alles is gewoon als het ware van zelf gekomen’.

De reden om een bestuursfunctie bij HFC ADO Den Haag te aanvaarden? ‘Op verzoek van de Commissie Nieuw Bestuur heb ik een paar keer aan brainstorming meegedaan over de toekomst van de vereniging. Bij het laatste gesprek kwamen wij tot de conclusie, dat wij prima doelstellingen voor ogen hebben (versterking relatie met de NV ADO Den Haag, verjonging ledenbestand, ontwikkelen van sociaal-maatschappelijke activiteiten, diverse onderdelen van de totale organisatie concentreren in het Zuiderpark), maar nog geen bestuur. Toen zeiden drie aanwezigen, onder wie ik, dan gaan we zelf aan de slag. Het wordt hoog tijd!’

- Hoe kijk je aan tegen ADO Den Haag in het algemeen en HFC ADO Den Haag in het bijzonder?

‘De NV ADO Den Haag zit momenteel weer eens in een hele moeilijke periode. Directeur Mattijs Manders is vertrokken, er is nu een interim algemeen directeur in Henrik-Jan Rinner en we hebben een moeizaam onderhandelingstraject om het met grootaandeelhouder UVS eens te worden over een definitieve oplossing. Dat brengt me meteen bij de HFC. We zijn aandeelhouder en hebben nog steeds het recht op de licentie. WE tellen dus wel mee. Dat liet UVS in het onderhandelingsgesprek ook merken.’

- Hoe denk je inhoud te geven aan HFC ADO Den Haag dan alleen houder van bijzonder aandeel van de NV ADO Den Haag en licentie van BVO ADO Den Haag?

‘Allereerst moeten we de relatie met de NV weer op orde brengen. De laatste jaren stel ik in de praktijk toch wel een zekere verwijdering vast. De statuten en de overeenkomst moeten we er nog maar eens op naslaan, maar het meest belangrijke is een goede persoonlijke verhouding met de leiding van de NV. Daarnaast zitten we nu in een heel ander tijdsgewricht dan toen HFC

en NV werden gesplitst. WE moeten inzetten op een breder takenpakket, zoals ook in het eindrapport van de Commissie Nieuw Bestuur is beschreven. Vooral de sociaal-maatschappelijke component vind ik belangrijk.’

- Wat zullen de eerste taken zijn van het nieuwe bestuur van HFC ADO Den Haag?

‘Goede afspraken dus met de NV. En óók met de vrouwen. Op elkaar afstemmen of we gezamenlijk kunnen terugkeren naar het Zuiderpark, buiten de wedstrijden die worden gespeeld in het Cars Jeans Stadion. En vergeet niet de Sportcampus Zuiderpark in de nabijheid van De Aftrap. Daar moeten wij ook iets mee.’

- Je hebt al vele werk- en maatschappelijke functies vervuld. Vanwaar die drive dit alles te doen?

‘Elk mens heeft recht op zijn eigen afwijking. Bovendien is het ook een vlucht met een dikke knipoog. In de tuin werken ligt me niet zo. Voor klusjes ben ik niet geschapen met de twee linkerhanden die ik heb. Maar heel

serieus: ik wil in het belang van mijn twee kinderen en zes kleinkinderen en eigenlijk voor de hele maatschappij werken aan een betere wereld. Een wereld, waar we allen in zullen moeten leven, vaak op dezelfde plaats en met verschillende achtergronden. Vergeet niet dat we in Den Haag snel tegen maar liefst 60% van de bevolking gaan aanlopen, met een andere achtergrond dan de klassieke Hagenees.’

- Je hebt door al die activiteiten veel ervaring en zodoende een visie kunnen ontwikkelen op de maatschappij. Hoe kijk je daartegen aan?

‘Eigenlijk zit het antwoord deels al in de voorgaande vragen. Mijn opa's waren lid van de CPN en SDAP. Dus je begrijpt dat ik nog steeds daardoor beïnvloed ben. We moeten zo veel mogelijk gelijk zijn. WE hadden in Europa natuurlijk nooit zo ver moeten gaan met marktwerking. In mijn beleving zijn blunders gemaakt door alle nutsvoorzieningen aan rijke partijen te verkopen. Gemeenten, ook de onze, spreken over hun bewoners als klanten.....’

- De diversiteit aan functies, die je had en hebt, is enorm: journalistiek, politie, gezondheidszorg, cultuur. Hoe raak je bij zo veel verschillende organisaties betrokken?

‘Eigenlijk heb ik nooit gesolliciteerd. Alles kwam vanzelf voorbij. Die maatschappelijke betrokkenheid en het proberen op microniveau een vinger in de pap te hebben, droegen er aan bij om zowel in het werkzaam leven, als nu in mijn pensioentijd, de kansen te pakken om in de praktijk een beetje invloed te hebben.’

- Je bent Fries van geboorte, je kreeg verkering met een meisje uit Harlingen, Elfstedentocht (1963), Maarten van der Weijden. Reageer daar eens op.

‘Ik ben een geluksvogel, dat ik mocht opgroeien op het mooie vlakke land. Al op de HBS ben ik tegen de juiste, lieve levenspartner Ank aangehobbeld. Ik heb nog de natuur echt meegemaakt. ‘s Zomers in de oogsttijd op het land liggen, kinderarbeid bestond niet. ‘s Winters bloemen op de ramen

en elke winter schaatsen. En ik heb respect voor de gedrevenheid en het volhardingsvermogen van Maarten.'

- **Hoe ben je betrokken geraakt in de voetballerij?**

'In Friesland was ik drie jaar sportverslaggever. Met mijn Ank al begonnen als supporter van Cambuur. Toen gingen we in Utrecht wonen en kwam in 1970 de fusieproblematiek (DOS, Elinkwijk, Velox) op mijn pad. Ik had geen formele rol, maar Gijs Elsendoorn, de voorzitter van Velox, was een goede kennis. Hij vroeg of ik op een avond hun misschien het laatste zetje kon geven. Ik was redelijk bekend in Utrecht omdat ik als chef recherche met grote zaken (Hans van Z(on), de seriemoordenaar etc.) vaak in de kranten stond. Je had in Utrecht trouwens nog zeven kranten! Toen heb ik als een soort mediator inderdaad dat laatste duwtje kunnen geven. Grappig detail, Elinkwijk wilde niet met de kleuren roodwit. Hun blauw moest het zijn. Toen kwamen we tot de oplossing om het logo te omlijsten met blauw randje.'

- **Hoe ben je destijds gekomen bij FC Den Haag?**

'Herman Choufoer kende me van de KNVB-vergaderingen als secretaris-manager van FC Utrecht. Ook met Eddy Hartmann had ik veel contact. We hadden zelfs een onregelmatig overleg van managers: Guus Brox (Feyenoord), Ben van Gelder (PSV), Henk Timman (Ajax), Eddy Hartmann en ik als jong broekie. Herman wachtte me in 1978 – meen ik mij te herinneren - op bij mijn werk. Toen werkte ik pas in Den Haag. Ik had al meerdere keren laten weten geen tijd meer te hebben voor voetbal. Hij vroeg toen of ik toch wilde overwegen om voor korte termijn lid te worden. De gemeente had namelijk na de scheiding van FC Den Haag en ADO bedongen dat de clubkleuren geelgroen moesten worden. Met het toenmalige bestuur kwam hij daar niet uit. Of ik het toch wilde proberen. Toen heb ik eigenlijk de vreemde 'move' gemaakt om zo van het ene clubbestuur naar het andere over te stappen. Ik werd vice-voorzitter bij Pim Arons.'

- **Lastige periode, opkomst hooliganisme, discrepantie inkomsten-uitgaven.**

'Dat verandert nooit. Ook nu zijn dat de lastige punten bij het besturen van een club.'

- **Hoe heb je die periode ervaren?**

'Niet gemakkelijk natuurlijk. Ik was een vreemde eend in de bijt. Vooral Fred van Hal had er moeite mee, hij vreesde dat ik wel eens voorzitter zou kunnen worden. En dat wilde hij graag.'

- **Conflicteerde deze functie niet met je politiewerk?**

'Steeds meer. Dat liep ook naar een climax: de uitvoering van de verkoop van Martin Jol naar Bayern München paste niet in mijn ethiek en verantwoordelijkheid. Dus vertrok ik. Gelukkig in goede harmonie. Ik heb nog jaren met Herman en Eddy altijd op dezelfde plaats in (!) het veld gestaan bij de kleedkamers in het Zuiderpark. Leuke herinneringen bewaar ik ook aan trainer Piet de Visser. Hij noemde mij altijd 'commissaris', net als veel trainers overigens, en bij uitwedstrijden zat ik altijd bij hem in de dug out. De spelers hadden natuurlijk vaak moeite met hun semi-profstatus. Op zeker moment heb ik iedereen een baan bij CRI/Interpol aangeboden. Dan zie je dat het voor spelers toch weer anders wordt als zij zich realiseren dat je elke morgen moet werken. Een los vast-baantje is dan handiger. Overigens, Joop Korevaar heeft het gepresteerd in vaste dienst te komen en tot zijn pensioen bij de politie te blijven werken. Ook zijn vrouw heeft nog heel wat jaartjes bij ons gewerkt.'

- **In je tweede periode (ADO) Den Haag was je interim directeur. Hoe kwam dit zo? Hoe ging het verder?**

Bij de voorgenomen aankoop van Mark van der Kallen maakte hij de fout al met André Wetzels af te spreken dat die trainer werd. Dat kwam uitgebreid in de media. Maar de algemeen (John Arzbach) en technisch manager (Peter Hofstede) wisten van niets. Dus John Arzbach vertrok op staande voet. Toen had men een probleem, want in feite waren we failliet en we zouden in surseance van betaling moeten gaan. De Raad van Commissarissen vroeg of ik het meteen over wilde nemen, maar ik twijfelde. Ik kreeg toen zelfs

al een, overigens nette, maar wel duidelijke bedreiging per fax van de crediteuren. Maar mijn oude minister Jozias van Aartsen was net begonnen als burgemeester van Den Haag. Hij zat zelfs nog in zijn eerste week. Hij kwam op de fiets naar Sociëteit De Witte, waar ik net was, en gaf het laatste duwtje. Er lag een Memorandum of Understanding tussen ADO Den Haag (lees ook gemeente, die zat er dicht op) en Van der Kallen. Die moest ik zien uit te voeren. Crediteurenakkoorden, afspraken met de KNVB, de FBO, en de VVCS, zorgen dat we geld hadden om salarissen te betalen, de organisatie van thuiswedstrijden zonder voldoende staf en beveiliging, het was veel improviseren. Maar het lukte. En als kers op de taart promoveerden we ook nog naar de eredivisie. Ik heb nog leuke herinneringen aan een trainingskamp in Wales. Tien dagen regen! Maar wel dicht naar de staf en de spelers toegegroeid. Leuk om binnenkort uit die tijd nog Lex Immers en Robert Zwinkels weer te spreken. En niet te vergeten Edwin Coret en Rob Ravestein.'

- **Onlangs Ridder in de Orde van Oranje-Nassau geworden. Wat doet dit met je?**

'Om heel eerlijk te zijn: niet zo veel. Dat komt natuurlijk ook door die rooie rakkers van opa's. Maar, het geeft toch ook wel weer voldoening. Speciaal voor Ank, mijn vrouw, en de kinderen.

Zij hebben me door die rare hobby toch wel wat minder gezien dan gebruikelijk. En het is voor mij altijd letterlijk lege dozen, oud papier geweest. Zelfs als algemeen directeur was ik onbezoldigd. Daarmee hield ik altijd mijn vrijheid, naar ieder.'

- **Je was ook betrokken bij het realiseren van het kunstwerk 'Hemels Gewelf' in de duinen tegenover de Haagse Beek aan de Machiel Vrijenhoeklaan. Staat ADO Den Haag straks voor het Hemels Gewelf?**

'Ben bang van niet. Het Hemels Gewelf is juist om te relativiseren, om na te denken over je nietigheid in de echte grote wereld. Maar in de voetballerij is dat juist omgekeerd evenredig. Altijd het middelpunt van belangstelling, altijd ongebruikelijke lijnen en onverwachte wendingen. Dat zie je nu maar weer. Wie had gedacht dat ik op mijn leeftijd nog voorzitter van de HFC ADO Den Haag zou zijn? Ik tot voor kort zeker niet! Maar we gaan er gezamenlijk wel iets moois van maken. Serieuze partner van de NV, van toegevoegde waarde zijn voor de gemeente en met de ambitie om ooit weer in het Zuiderpark heel ADO onder één paraplu te krijgen als vliegwiel voor de ontwikkeling van met niet alleen het Sportkwartier in het stadsdeel Escamp, maar alle wijken van onze mooie gemeente Den Haag.'

Nieuwjaarsreceptie FC Den Haag in de eindjaren zeventig: v.l.n.r. Fred van Hal, wethouder Piet Vink, Pim Arons, Jan de Bruijn en op de rug gezien de nog jonge Harm de Boer.

Wilfried Kanon

Wilfried Kanon ging na de competitie in de Eredivisie nog driftig door met voetballen. Met de nationale ploeg werkte hij eerst de voorbereiding af op het toernooi om de Africa Cup. Dat toernooi zelf vond plaats in Egypte. De poulewedstrijden kwam Wilfried met de Ivorianen goed door via zeges op Zuid-Afrika (1-0) en Namibië (4-1). Tussendoor verloor Ivoorkust met 1-0 van Marokko. Als nummer twee van de poule gingen Kanon en zijn mannen door naar de achtste finales, waarin zij Mali (1-0) versloegen. In de kwartfinale tegen Algerije werd het 1-1. De Algerijnen wonnen na strafschoppen met 4-3. Wilfried viel uit met een hamstringblessure, die hopelijk genezen zal zijn als hij zich weer in het Cars Jeans Stadion meldt.

Nieuwe bestuursleden

Tijdens de Ledenraadsvergadering van HFC ADO Den Haag werd Harm de Boer gekozen tot voorzitter. De vergadering stemde eveneens in met de kandidatuur van Frans Leermakers als secretaris. Beide heren volgen in deze functies Ward Swart op, die de laatste tijd fungeerde als interim-voorzitter en -secretaris. Hij trad af vanwege zijn toetreden als lid van de Raad van Commissarissen van de NV ADO Den Haag. Rob Guffens blijft aan als penningmeester van de vereniging. De Ledenraad ging ook akkoord met de herbenoeming van Jacques Smit en Hans Veugelers als leden van de Financiële Commissie. Op de eerstkomende Ledenraadsvergadering (in oktober) zal nog nader worden teruggekomen op het afscheid van Ward Swart uit het bestuur en eerder Michel Santbergen.

Drie gewonnen finales

Onze felicitaties gaan uit naar de succesvolle meidenteams van ADO Den Haag Vrouwen. Op de finaledag van het Haaglandenvoetbaltoernooi, gehouden op het complex van Scheveningen dat haar eeuwfeest vierde, wonnen ADO Den Haag onder 14, onder 16 en de Beloften hun finales. Onder 14 was DSVP onder 15 met 2-1 de baas. Onder 16 klopte Die Haghe onder 17 met 6-1. En de Beloften legden beslag op de ASTA Casino Cup door het vrouwenteam van RKAVV geen enkele illusie te laten (11-0).

EK onder 19

Drie speelsters van ADO Den Haag maakten deel uit van de selectie van Oranje onder 19, dat eind juli deelnam aan het EK in Schotland. Chasity Grant, Gwyneth Hendriks en Marisa Olislagers spanden zich in om ook de Oranje-leeuwinnen van de (nabije) toekomst van successen te voorzien. In de groepsfase ontmoetten zij Noorwegen (winst 5-0), Frankrijk (verlies 1-3) en Schotland (22 juli). In de halve finales strandden zij op Duitsland, dat met 3-1 de baas (c.q. bazin) bleef.

Felicities

Een prachtig resultaat bereikte het Nederlands vrouwenelftal op het WK in Frankrijk door als tweede te eindigen. De Verenigde Staten was in de finale een maatje te groot, hoewel de ditmaal tactisch opererende Oranje-leeuwinnen het lang kon bijhouden. De verloren eindstrijd in Lyon ten spijt, het Oranje van de vrouwen kon alom rekenen op waardering en trots. Bondscoach Sarina Wiegman (ook oud-trainer/coach van ADO Den Haag vrouwen) en Lineth Beerensteyn (oud-speelster van ADO Den Haag) kregen dan ook terecht alle lof toegezwaard. In de Beeldentuin van de KNVB Campus in Zeist zal een standbeeld van Sarina verrijzen, die trouwens ook in december tijdens het Haags Sportgala 2019 de Stadspenning van de gemeente Den Haag krijgt uitgereikt. Gefeliciteerd dames!

Nieuw contract Lorenzo van Kleef

Lorenzo van Kleef verkeert een prachtige fase van zijn leven. Geslaagd voor zijn VHWO-diploma, een nieuw contract (voor twee jaar) bij ADO Den Haag, de hele voorbereiding van het eerste elftal meemaken, in diverse oefenwedstrijden scoren. Het lijkt een beetje op een droom die uitkomt, zeker als je pas achttien jaar bent. En dan toch realistisch blijven, want hij gaat er van uit in principe uit te komen voor Jong ADO Den Haag, maar hoopt natuurlijk op een debuut in het eerste. 'Maar' zo verklaarde hij in de media, 'over twee jaar hoop ik een basisplaats in het eerste te hebben'. Opmerkelijk is, dat hij twee jaar geleden ook al een soortgelijke wens uitsprak. Dat hij een keer met eerste zou hebben meegespeeld. Wel die wens is inmiddels werkelijk geworden. Wat de toekomst betreft: succes Lorenzo!

Elson Hooi

Ook Elson Hooi had een drukke zomer. Hij toerde met de nationale ploeg van Curacao door Jamaica en de Verenigde Staten voor het toernooi om de Concacaf Gold Cup. In Kingston, de hoofdstad van Jamaica, verloor Curacao met 1-0 van El Salvador. Maar in de States wonnen Elson en zijn maten met 1-0 van Honduras (in Houston) en speelden gelijk tegen Jamaica (1-1, in Los Angeles). Deze resultaten waren goed genoeg om door te gaan naar de kwartfinales. Daarin strandde Curacao, omdat de latere finalist Verenigde Staten in Philadelphia met 1-0 te sterk was. Mexico won uiteindelijk het toernooi.

Cars Jeans Stadion in Legoland

Het Cars Jeans Stadion krijgt een plek in Legoland in Scheveningen. Het stadion zal worden nagebouwd met Legosteentjes. Hagenaars mochten kiezen welk bouwwerk in de stad zij wilden terugzien in het miniatuurstadje aan de Scheveningse boulevard. Zij kozen massaal voor het stadion van ADO Den Haag. Daarvoor zijn uiteraard tienduizenden Legosteentjes nodig. De bouwers zullen er wel een tijdje zoet mee zijn. Hoe het ook zij, het blijft een grote eer dat de keuze op ons stadion is gevallen. In Legoland komen nog twee Haagse (Scheveningse) iconische bouwwerken: het Kurhaus en de Pier.

Open dag 2019 in Beeld

Sandor Popovics (80) overleden

Op de leeftijd van 80 jaar overleed op maandag 1 juli Sandor Popovics. Hij werkte van 1995 tot 1998 bij FC Den Haag en ADO Den Haag als chef de bureau/manager algemene zaken. Zijn grootste bekendheid genoot de in Hongarije geboren Popovics als trainer van diverse clubs en eerder als voetballer. In Nederland speelde hij voor Sparta en FC Zaanstreek (één van de rechtsvoorgangers van AZ). Popovics leed de laatste jaren aan de ziekte van Alzheimer en verbleef tot aan zijn overlijden in een verpleeghuis in Roosendaal.

FC Den Haag en ADO Den Haag leerden Sandor Popovics kennen als een warme, sociaal voelende en keihard werkende man voor wie niets te veel was. FC Den Haag was destijds bezig uit een diep financieel dal te klimmen, waardoor veel werk door weinig mensen moest worden gedaan. Toen hij in het Zuiderpark begon fungeerden Theo Verlengen als trainer en Eric Bessem als manager commerciële zaken. Popovics was enthousiast, kwam extravert en emotioneel over. Met zijn luide stem en Nederlands met een hoorbaar Hongaars accent wist hij veel mensen te begeistere, maar meer rationeel, ingetogen en zakelijk ingestelde mensen zagen hem bestuurlijk gezien niet altijd als een autoriteit. Popovics werd wel erkend als veel wetende voetbalkenner, mede op grond van zijn ervaring als speler en trainer en zijn kennis van het Oost-Europese voetbal. Toen ADO Den Haag in 1998 wijzigingen doorvoerde in de organisatie en Popovics een andere functie aanbod (scouting) weigerde deze te aanvaarden. Hierdoor scheidden de wegen van de club en Popovics.

Op een moment in de jaren zestig, dat Sandor Popovics met zijn ploeg Ujpest Dozsa in het vrije westen van Europa

verbleef, besloot hij niet terug te keren naar Hongarije, dat toen onder invloed stond van de Sovjet-Unie. Hij ging spelen voor het West-Duitse SpVgg Fürth. In 1963 kwam hij naar Nederland, waar hij aanvankelijk uitkwam voor Sparta en daarna voor FC Zaanstreek. In 1970 startte hij zijn trainersloopbaan bij Quick. Deze Haagse vereniging was de eerste van een lange reeks amateurclubs, die hij trainde (MVV'27 uit Maasland, RFC uit Rotterdam, Overmaas uit Rotterdam, Unitas uit Gorinchem, Xerxes Rotterdam en Barendrecht). Daarna diende hij diverse clubs in het betaalde voetbal als SVV, Waregem (België), De Graafschap, NEC, SC Cambuur Excelsior, Eindhoven (waar hij trainer was van Frans Danen), MTK Budapest, Verbroedering Geel (België) en RBC Roosendaal. Uiteindelijk werd hij actief als scout bij RBC en hoofd scouting bij NAC. Dank Sandor voor alles wat je hebt gedaan voor FC Den Haag, ADO Den Haag en het voetbal in het algemeen. Wij wensen de familie van Sandor alle sterkte toe het verdriet over het grote verlies te verwerken.

Sharon Kok, een van de laatste der Mohikanen:

‘Ik hoop na WK op meer waardering voor Eredivisie’

Van het ongekend succesvolle EK van het Nederlands vrouwenelftal twee jaar terug is de Eredivisie Vrouwen uiteindelijk geen cent wijzer geworden. Na de Napoleontische triomftocht van het team van Sarina Wiegman in Frankrijk hoopt ADO Den Haags ijzervreter Sharon Kok op wat meer waardering voor de Nederlandse competitie.

Dat het vrouwenvoetbal harten heeft veroverd, mag blijken uit het feit dat de wedstrijden van Nederland op de WK-eindronde in Frankrijk weer werden gevolgd door miljoenen televisiekijkers en duizenden meegerisde fans. In het spoor van clubgenoten van de meiden onder 14, onder 16 en het belofteam trok ook Sharon Kok een keer naar Frankrijk om de kwartfinale tegen Italië (2-0) mee te maken.

Net na haar overgang van Telstar naar ADO Den Haag twee jaar terug hoopte de ervaren verdediger dat het Oranje-succes op het EK in Nederland de Eredivisie Vrouwen een boost zou geven. 'Aan de andere kant moet je ook heel reëel zijn: mensen praten wel over de spelers van het Nederlands elftal, maar hebben minder interesse voor hoe zij daar terecht zijn gekomen. Het gaat vooral over hun spel voor Oranje en niet over wat zij daarnaast doen. 'Sharon merkte uiteindelijk weinig van een EK-effect. 'In ieder geval niet als het gaat om toeschouwers, social media en sponsors.'

Promotie

Om wel profijt te kunnen hebben van het WK, ziet Sharon een leidende rol weggelegd voor de KNVB. 'Die zou stappen moeten nemen om de Eredivisie te promoten, want zonder Eredivisie zou er geen succesvol Oranje zijn. Vaak wordt vergeten dat alle internationals zijn gestart in de Eredivisie Vrouwen. Rond wedstrijden en andere evenementen kan je daar echt een thema van maken.' Een

Haags voorbeeld: Victoria Pelova dwong haar plek in de WK-selectie af door de afgelopen drie seizoenen uit te blinken voor ADO Den Haag. Bovendien verdienden bondscoach Sarina Wiegman, Renate Jansen, Merel van Dongen en Lineth Beerensteyn allemaal eerder hun sporen in de Residentie.

Sharon kan over het belang van de Eredivisie als geen ander meepraten, want samen met ploeggenoot Barbara Lorscheyd is zij de enige pionier uit het startjaar 2007 die het komende seizoen nog steeds in de Eredivisie actief is. Zij denkt dat ook de clubs meer kunnen doen om de Eredivisie te promoten. Dat de krachtenbundeling in de Coöperatie Eredivisie Vrouwen geen succes heeft gehad, vindt zij geen wonder na de weigering van Ajax en PSV om daaraan mee te doen. 'Zo wordt het toch een lastig verhaal. De andere clubs hebben Ajax en PSV nodig om groter te kunnen worden.'

Radslag

Sinds haar verhuizing van Alkmaar naar de Hofstad in 2017 is Sharon er nog niet in geslaagd met ADO Den Haag de prijs te pakken waarvoor zij eigenlijk is geëmigreed. Na met AZ drie landstitels te hebben behaald, zou het winnen van de KNVB-beker haar erelijst compleet maken. Vorig seizoen eindigde die queeste in de halve finale tegen PEC Zwolle (na strafsoppen). Zij vindt het achteraf zonde dat ADO Den Haag die wedstrijd afwachting begon, in plaats van de tegenstander direct naar de keel te vliegen.

Ondanks het verlies van Pelova begint Sharon met een goed gevoel aan het nieuwe seizoen. 'In ons eerste trainingsblok was de sfeer erg goed: relaxed, gezellig, maar ook fanatiek. Met een andere trainer aan het roer was de dynamiek in de groep echt top. Ik denk dat dat resultaat kan opleveren en wil ook niet anders dan spelen voor een prijs. Als iedereen daar in gelooft en er elke training vol voor gaat, kunnen we dat zeker waarmaken.' Zelf verwacht Sharon het komende seizoen tevens haar Eredivisie-productie te verdubbelen. Haar enige Eredivisie-treffer tot nu toe maakte zij voor Telstar tegen PSV. 'Een kopbal die direct werd uitgeroepen tot doelpunt van de maand. [<https://pt-br.facebook.com/eredivisievrouwen/videos/doelpunt-van-het-seizoen/1239853722808938/>] Mijn volgende doelpunt voor ADO Den Haag vier ik met een radslag.'

Met 'Ruwe Bolstâh' heeft Aad Mansveld nu ook zijn biografie

Eerbetoon is Aad Mansveld na zijn overlijden op 5 december 1991 wel ten deel gevallen. Een trofee werd naar hem vernoemd, een straat, een tribune, hij kreeg zijn standbeeld, zijn ster op de Wall of Made in de Sportcampus Zuiderpark, een plaatje met zijn interlands op de Wall of Fame in de KNVB Campus in Zeist en op een groot jeugdtoernooi wordt gestreden om de Aad Mansveld Bokaal. Een boek ontbrak nog. Die lacune is sinds kort ook opgevuld.

Weliswaar schreef Aads zoon Ruud in het verleden een boek over zijn vader in samenwerking met Rob Andeweg. Maar de echte biografie zag onlangs het levenslicht. Ruud Doevendans is de auteur. De aanleiding was 14 juli, Aads 75^e geboortedag. Doevendans sprak Aad zelf nooit, zag hem enkele keren in actie en dan voornamelijk op televisie. Doevendans was gebiologeerd geraakt door de flair van Aad, maar vroeg zich ook af, waarom de topper die Aad bij ADO en FC Den

Haag was dit niet werd buiten Den Haag. Dat heeft hij op voortreffelijke wijze in zijn boek uit de doeken gedaan.

Door veel tijd te investeren in interviews met mensen die Aad kenden, door veel kranten door te nemen, filmbeelden te bekijken en veel ander research te doen. Zodoende is hij erin geslaagd een beeld te schetsen zoals Aad was. Met zijn flair, branie, Haagse bluf, strijdvaardigheid

en brutaliteit. Dit niet alleen, maar ook met zijn twijfels, onzekerheden en zwaktes. Om uiteindelijk het bijna 300 pagina's tellende boekwerk de gepaste titel van 'Ruwe Bolstâh' mee te geven. Natuurlijk lichtte hij toe, dat daar automatisch 'Blanke pit' in gedachten daaraan moet worden toegevoegd.

Aads oude clubmakers Lex Schoenmaker (bij ADO en FC Den Haag) en Gerard van der Lem (bij Feyenoord en FC Utrecht) kregen op 5 juli jl. het eerste exemplaar. Uitgereikt door Aads dochter en kleindochter, die zichtbaar verlegen en onder de indruk was van alles wat zij hoorde over haar opa, die zij nooit bij leven kende.

Harald Berg, ADO's eerste buitenlandse aankoop en nog steeds de beste...

Bij velen die de levensfase hebben bereikt van grijze haren en kaalheid beginnen de ogen te glimmen als zij over 'de jaren zestig' horen. Na 15 jaar van wederopbouw waren 'the sixties' de tijd van tegencultuur en hippies. En van de prestigiestrijd in de race naar de maan tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie. Een van de mooiste gebeurtenissen van die sixties was de 'Summer of Love' van 1967, precies de periode dat ADO zeven weken door de Verenigde Staten toerde onder de naam San Francisco Golden Gate Gales.

De climax van de legendarische 'sixties' lag in zomer 1969. In de nacht van de 20 op 21 juli hield de wereld de adem in, toen Neil Armstrong en Buzz Aldrin hun 'Lunar Module Eagle' van de Apollo 11 loskoppelden en op de maan landden. De recente media-aandacht maakt duidelijk dat de maanlanding destijds het eindresultaat was van bundeling van alle kennis en wetenschap van het meer bedaalde deel van de wereld. Een ander deel, de hippies, beleefden nog geen maand later in een weiland van melkveehouder Max Yasgur in het plaatsje Bethel hun gloriemoment. Onder de naam '3 Days of Peace & Music' werd het Woodstockfestival het bekendste evenement in de geschiedenis van de Amerikaanse popmuziek. De organisatie rekende op 200.000 bezoekers, er kwamen tussen 15 en 18 augustus ruim 400.000 bezoekers, die – grotendeels in de stromende regen – genoten van optredens van onder anderen Joan Baez, Joe Cocker, Creedence Clearwater Revival, Crosby, Stills, Nash & Young, Jimi Hendrix, Jefferson Airplane, Janis Joplin en Santana.

In het weekend vóór Woodstock vond in Den Haag ook een historische gebeurtenis plaats. Natuurlijk, wat er in het Zuiderpark gebeurde was minder wereldschokkend dan de maanlanding en Woodstock. En ook minder verbijsterend dan de verfilmde rituele moord op de Amerikaanse

filmster Sharon Tate door de 'Charles Manson Family', een slachtpartij die zich ook in dat augustus-weekend afspeelde. Maar in de geschiedenis van de Haagse club was het Eredivisiedebuut van ADO's eerste buitenlandse spelers, de Deense spits Niels-Christian Holmstrøm en de Noorse spelverdeler Harald Berg, heel bijzonder.

Hittegolf

Net als een week later bij Woodstock was het op zondag 10 augustus in Den Haag extreem weer. Geen regen zoals in de Verenigde Staten, maar een bijna on-Nederlandse – toen tenminste – hittegolf. 'Het is me meegevallen dat er geen doden zijn gevallen. Met deze tropische hitte kan er niet normaal gevoetbald worden', was het oordeel van scheidsrechter Ad Boogaerts de volgende ochtend op de voorpagina van De Telegraaf. Onder de kop 'HITTE TEISTERDE VOETBALLERS' vervolgde de arbiter zijn verhaal: 'Bij de onder mijn leiding staande wedstrijd ADO-FC Twente vroegen spelers met een internationale reputatie mij een half uur voor het einde de ontmoeting te staken. Dit is voor mij aanleiding een rapport naar de KNVB hierover te sturen.'

Ruim 16.000 toeschouwers begaven zich richting 'Broeikas Zuiderpark' (32 graden) om getuige te zijn van een sensationeel competitiebegin. Na afloop waren er vier opmerkelijke

zaken, waar nog lang over zou worden nagepraat: de formidabele winst (4-1) van ADO, de hitte, het debuut van ADO's buitenlanders die alle Haagse treffers voor hun rekening namen (Berg drie en Holmstrøm één) en de sluwe wissel van trainer Kees Rijvers van FC Twente.

Wisselmogelijkheden waren aan het einde van de zestiger jaren nog beperkt. In het seizoen 1969-1970 gold als regel dat één veldspeler mocht worden vervangen. Daarnaast mocht ook de doelman worden gewisseld. Voor Rijvers en zijn op weg naar de vaderlandse top zijnde FC Twente begon de wedstrijd in het stomende Zuiderpark dramatisch. Al na drie minuten zette Berg FC Twente op achterstand en enkele minuten later moest 'Ausputzer' en aanvoerder Willem de Vries zich door een knieblesure laten vervangen door Eddie Achterberg. Met nog 85 minuten te spelen waren de wisselmogelijkheden van Rijvers 'in principe' uitgeput. Toen na een kwartier de Twentse stormram Uwe Blotenberg in de mangel kwam tussen doelman Ton Thie en Aad Mansveld en met gekneusde ribben per brancard schreeuwend van pijn van het veld werd gedragen, restte Rijvers niets anders dan met 10 man verder te gaan.

Tot aan de rust kon Twente ADO goed bijhouden. Sterker nog: na 25 minuten maakte Antal Nagy gelijk. Maar toen de ploeg uit Enschede in het begin van de tweede helft werd opgerold en Berg nog eens twee keer scoorde (47. en 61.), kwam de Rijvers op een lumineus idee. Hij besloot doelman Piet Schrijvers te wisselen voor reservekeeper Kees Warringa. In tegenstelling tot wat de

HERINNERING AAN...

1: *Woodstock Festival, de doorbraak van muziek en vrijheid in openlucht.*

2: *Harald Berg passeert FC Twente-doelman Piet Schrijvers onder toezienend oog van Niels Holmström.*

KNVB had bedoeld, maar niet in de reglementen had opgenomen, ging Schrijvers niet naar de kant. Nee..... een plekje in de spits was wat Rijvers voor hem in petto had, zodat op het veld de verhouding weer 11 tegen 11 was. Rijvers' slimigheidje zou zijn ploeg niet helpen. Schrijvers kon tegen ADO's verdedigingsduo Mansveld-Weimar geen potten breken en Warringa ging kort voor tijd nog in de fout bij een schot van Lex Schoenmaker, waarna Niels-Christian Holmström makkelijk kon intikken: 4-1. Hoog tijd om stil te staan bij de prestatie van Harald Berg. Drie goals tegen Twente! En dat bij zijn debuut. ADO-fans stonden perplex.

Talentvol

In de huidige voetbalwereld zou Harald Johan Berg nooit bij een

club als ADO zijn gekomen. Hij was zo talentvol, dat hij snel door talrijke scouts van internationale topclubs zou zijn opgemerkt. Maar in de eerste decennia na de Tweede Wereldoorlog had men wel wat anders aan het hoofd. Bovendien was de voetbalwereld niet zo goed georganiseerd als nu. Daar kwam nog bij dat Berg was geboren op één van de meest afgelegen plekken ter wereld. Hij zag op 9 november 1941 het levenslicht in het Noorse Bodø, destijds een stadje van minder dan 10.000 inwoners, gelegen iets ten noorden van de poolcirkel. In de Tweede Wereldoorlog was een groot deel van Bodø verwoest door Duitse bombardementen, zodat - tot aan het eind van de vijftiger jaren - daar bijna alles in het teken stond van de wederopbouw.

Het bombardement van 27 mei 1940 was één van de weinige keren dat Oslo, het politieke, culturele en sportieve centrum van Noorwegen, stil stond bij het feit dat Bodø en andere stadjes boven de poolcirkel bestonden. De treinreis van de Noorse hoofdstad naar Bodø duurde toen 24 uur. Dat was te ver voor verantwoordelijken van (bijvoorbeeld) de Noorse voetbalbond om regelmatig boven de poolcirkel een kijkje te nemen.

Zowel Bodø/Glimt, de plaatselijke voetbalclub, als andere clubs uit Noord-Noorwegen werden uit praktische overwegingen verbannen uit de twee hoogste landelijke competities en speelden hun wedstrijden in een regionale Derde

3: In actie voor Noorwegen tegen Zweden.

4: Met Lyn in finale om Noorse beker in 1968.

5: Harald Berg poseert voor ijsbeer in zijn geboorteplaats Bodø.

Divisie. Daaruit promoveren was taboe. Berg in een interview: 'Dat was treurig. Voetbal is in het noorden na de wintersport de tweede populaire sport. Op zo'n manier kwam het natuurlijk nooit van de grond.' Die beperking was voor de jonge Harald geen reden om geen lid te worden van Bodø/Glimt.

Hoewel vrij klein van stuk (zijn bijnaam was 'Dutte', wat *kleintje* betekent) bleek Harald Berg een talentvol voetballertje. Vanaf het moment dat hij in 1958 op 16-jarige leeftijd debuteerde in het eerste van Bodø/Glimt bleek hij véél beter dan andere spelers. Bijna iedere wedstrijd scoorde hij meer dan eens. Zijn populariteit onder zijn chauvinistische stadsgenoten nam snel toe. Berg in een interview hierover: 'De mensen hangen erg aan alles wat Noord-Noorwegen is. Je hebt hier te maken met een hevige vorm van patriottisme.' Dat patriottisme wakkerde Berg met zijn prestaties flink aan. Met hem rees ook de ster van Bodø/Glimt. De club werd in 1963 en 1964 kampioen van Noord-Noorwegen, uiteraard dankzij de vele treffers van Harald Berg. Het was dan ook vanzelfsprekend dat lokale sportjournalisten hem in 1963 kozen in hun elftal dat - traditioneel - een oefenwedstrijd speelde tegen een Noorse nationale selectie. Berg: 'In feite de enige kans om gezien te worden.'

Noors international

Bondscoach Ragnar Larse stond perplex toen hij Berg aan het werk zag. 'Die moet ik snel bij mijn ploeg halen', besefte hij. Dus stuurde de Noorse voetbalbond een reeks uitnodigingen naar Bodø. De toen bijna 23 jaar zijnde Berg stapte steeds weer in de trein voor de een hele dag durende treinreis naar het zuiden. Eerst speelde hij drie

wedstrijden voor Noorwegen onder 21 (met een goal in iedere wedstrijd), waarna op 1 juli 1964 zijn debuut volgde voor Noorse A-ploeg in de met 3-2 gewonnen vriendschappelijke wedstrijd tegen Zwitserland.

In de zomer van 1964 had Berg het druk. Hij was niet alleen bezig om met Bodø/Glimt voor de tweede keer kampioen van Noord-Noorwegen te worden, ook speelde hij twee interlands (tegen Finland 2-0 en tegen Zweden 1-1). En hij was druk doende met de verhuizing naar Oslo, waar hij hotelwetenschappen ging studeren. Vader Berg was met twee jongere broers in Bodø eigenaar van het *Norrøna Hotell*, een statig hotel in het centrum van het stadje en één van de eerste gebouwen die een paar jaar na de Tweede Wereldoorlog weer in gebruik werd genomen. In de winter waren de schaatskampioenen Kees Verkerk en Ard Schenk er een paar keer te gast geweest. In 1962 was de laatste fase van de herbouw voltooid. De jonge Harald, die samen met zijn broer Knut zijn vader hielp bij het runnen van het hotel, wilde ooit zelf hotellier worden. De studie daarvoor kon hij alleen maar volgen in Oslo omdat alleen dáár studenten in grote restaurants konden werken om ervaring op te doen. Dus was zijn vertrek bij Bodø/Glimt onvermijdelijk. De chauvinistische inwoners van Bodø konden dat slecht verdragen. Berg: 'Ik wist hoe zij zouden reageren. Ik durfde nauwelijks naar huis'. De verhuizing naar de hoofdstad van Noorwegen vond plaats aan het einde van zomer 1964. Vanzelfsprekend hadden verschillende clubs belangstelling voor de international. Uiteindelijk viel de keuze op topclub Ski og Fotbol Lyn, die zich net had geplaatst voor de tweede ronde van de Europa Cup voor landskampioenen. Berg was nog

niet speelgerechtigd, toen Lyn voor de Europa Cup tegen DWS speelde. Voor 55.000 man in het Olympisch stadion in Amsterdam won DWS met 5-0; twee weken later volgde in het Bislettstadion (in Nederland vooral bekend van het schaatsen) een 3-1 zege voor de Amsterdammers.

Lyn had geen spijt van het aantrekken van Berg, die op 2 mei 1965 debuteerde in de tweede wedstrijd van het seizoen; de ontmoeting bij Steinkjer werd met 1-4 gewonnen. In zijn eerste seizoen werd hij met 19 treffers in 17 wedstrijden topscorer van het land. Het jaar erop viel zijn productie met 4 goals in 17 wedstrijden zwaar tegen, maar in 1967 maakte hij er 14 in 18 wedstrijden en werd achter Odd Iversen (Rosenborg) tweede op de topscorerslijst. Die terugval in dat ene seizoen kwam overigens vooral door het feit dat Berg vaker niet dan wél trainde. 'In 1966 en in 1967 was ik niet zo op dreef. Ik moest om de andere avond in een hotel of restaurant werken. Vaak moest ik 's nachts ook nog bij feestjes helpen. Als ik in het veld stond had ik te weinig spirit', vertelde Berg in een interview met Ary Jassies van de *Haagsche Courant*. En later: 'Eigenlijk was het een rottijd. Ik zat op een kamer, studeerde overdag, werkte 's avonds en 's nachts en moest dan bijvoorbeeld de volgende dag om één uur spelen.'

Zijn vierde en laatste jaar bij Lyn was Berg weer heel productief (19 treffers), maar topscorer werd hij niet. Die titel ging opnieuw naar Iversen die 30 treffers op zijn naam bracht. Belangrijker was overigens dat Lyn dat jaar (1968) met Berg voor de tweede keer kampioen van Noorwegen werd.

Ook in het Noorse bekertoernooi boekte Lyn met Berg succes. Na een

nederlaag van 3-2 tegen Fredrikstad in 1966 veroverden zij in de twee daaropvolgende jaren wel de Noorse beker. Steeds vertolkte Harald Berg een hoofdrol. Op 29 oktober 1967 zagen 27.389 mensen in het Ullevaal Stadion in Oslo twee treffers van Berg in de met 4-1 gewonnen eindstrijd tegen Rosenborg. Een jaar later waren 21.000 man getuige van het feit dat Harald Berg vlak voor tijd het derde doelpunt maakte in de met 3-0 gewonnen finale tegen Mjøndalen.

De bekerfinale en het behalen van de landstitel vielen samen met het moment waarop Berg zijn studie afrondde en vrij was om de beslissende stap in zijn leven te zetten. Óf hij ging direct het hotelvak in ('of het nu om de piccolo gaat of om hotel directeur; voor beide functies heb ik een bewijs van vakbekwaamheid') óf hij ging nog een paar jaar als profvoetballer aan de slag. Want dat hij daarvoor de capaciteiten had, was hem duidelijk. Dat hij en zijn medespelers amateurs waren, was iets waar hij zich wezenloos aan ergerde: 'Tot nu toe was het zo dat we 300 gulden van de club mochten ontvangen. Niet in geld maar in kleren en andere artikelen. De bond heeft nu goedgekeurd dat er 1.500 gulden in geld mag worden gegeven aan een speler. Echter, de clubs hebben geen geld. Redelijke toeschouwersaantallen heb je alleen bij Lyn dat gemiddeld 15.000 man trekt en bij Rosenborg in Trondheim ongeveer 20.000 toeschouwers. Toch is geld voor een voetballer belangrijk. Geef je hem 100 gulden dan zal hij dezelfde dag niet beter spelen, maar een jaar later wel', aldus Berg destijds in de Haagsche Courant.

Feyenoord

Niet ADO maar Feyenoord was de eerste Nederlandse club die in de gaten kreeg dat Harald Berg een meer dan behoorlijke voetballer was. Tipgever van de Rotterdammers was de Oostenrijkse trainer Willi Kment, die tussen 1 januari 1960 en 15 augustus 1962 bondscoach van Noorwegen was en in 1964 trainer van Feyenoord werd. Kment was zijn Noorse contacten blijven onderhouden en volgde de prestaties

van Berg op de voet. Maar wat graag zou hij de Noor in De Kuip bij zijn selectie willen hebben. Met de Zweedse aanvallers Harry Bild en Ove Kindvall had Feyenoord in 1967 al het maximum toegestane aantal van twee buitenlanders onder contract. Voor Berg was bij Feyenoord geen plaats.

In de zomer van 1967, na de in Stockholm met 5-0 verloren interland tegen Zweden (dat speelde met zes profs), nodigde Feyenoord Berg uit voor een bezoekje aan Rotterdam. Berg destijds tegen de pers: 'Ik had de indruk dat ze een opvolger voor Kindvall zochten. Ik ben niet gegaan omdat ze me niets wilden garanderen over een mogelijk contract. Feyenoord was trouwens ook al een paar jaar eerder bij me geweest. Ik heb toen 'nee' tegen Kment gezegd, omdat ik eerst mijn studie wilde afmaken.' Hoewel Bild in de zomer van 1967 uit Rotterdam vertrok, werd niet Harald Berg maar de toen een half jaar bij FC Twente excellerende Paja Samardžić Feyenoords tweede buitenlander. Voor Kment reden zijn bij ADO trainende landgenoot Ernst

Happel in te fluisteren wat voor geweldige voetballer bijna klaar was met zijn studie en openstond voor een buitenlands avontuur. Maar – zo voegde Kment er aan toe – Happel en ADO moesten wel snel zijn. Er waren meer kapers op de kust.

De eerder genoemde bekerwinst in oktober '67 betekende voor Lyn kwalificatie voor het toernooi om de Europa Cup voor Bekerwinnaars. In het seizoen 1968-1969, hetzelfde toernooi, waarin ADO haar Europese debuut maakte tegen Graz AK (4-1, 2-0). Lyn had heel wat meer te stellen met het Altay Spor Kulübü. In het Atatürk Stadium in Izmir verloren de Noren met 3-1. Thuis echter werd met 4-1 gewonnen. Hoewel Harald Berg geblesseerd moest toekijken, hadden de Turken tijdens hun 'spionagereizen' genoeg van hem gezien. Berg wees het verzoek in Turkije te gaan spelen vriendelijk af. Tegen de tijd dat de tweede ronde op het programma stond (ADO speelde daarin tegen FC Köln en verloor met 0-1 en 3-0) was Harald Berg hersteld. In de thuiswedstrijd

van Lyn tegen IFK Norrköping (2-0) maakte hij het openingsdoelpunt. De return in Zweden ging dan wel met 3-2 verloren, Lyn slaagde waar ADO faalde: naar de kwartfinales van het Europa Cup II-toernooi. In januari kwam de beloning: Barcelona als tegenstander!

Happel en Hartmann

Eind 1968 maakten vertegenwoordigers van ADO in Oslo kennis met Harald Berg. Er werden voorlopige afspraken gemaakt. Berg was er zo zeker van dat zijn toekomst in Den Haag zou liggen, dat hij besloot om – met vrouw en kind - de kerstdagen 1968 daar door te brengen. Voordat Berg terug moest naar Noorwegen om zich voor te bereiden op de wedstrijden van Lyn tegen FC Barcelona, werd afgesproken dat Happel en manager Eddy Hartmann zouden komen kijken en vervolgens de verbintenis rondmaken. Later, in een gesprek met Huub Mans van Voetbal International was Berg duidelijk over zijn keuze: 'Ik ben naar Nederland gekomen om vreemde talen te leren. In Noorwegen haalde ik alle diploma's van het hotelvak. Maar ja, een chic Frans menu in elkaar zetten kan ik niet. Liever was ik naar Frankrijk gegaan, maar ach, het Franse voetbal van tegenwoordig .... Een club uit het Franstalige deel van België zette na een inleidend gesprek niet door en zo kwam ik hier. Ik weet nu, dat ik bij ADO beter zit dan bij welke Franse of Belgische club ook. Ik wil zo snel mogelijk, zo veel mogelijk ADO'er en Nederlander worden. Voetbal is mijn enige hobby. Ik heb tien jaar gedroomd in het buitenland te spelen. Hoelang ik in Den Haag blijf? Tot ze me wegsturen.'

Vanwege de Noorse winter werden de wedstrijden tussen Lyn en Barça (op 30 januari en 5 februari 1969)

in Nou Camp gespeeld. Hoewel de Noren de eerste ontmoeting met 3-2 verloren, was Harald Berg de grote man. Hij scoorde in deze 'papieren' thuiswedstrijd twee keer. Onderschatting leek de Catalanen in de return fataal te worden. Slechts 5.000 fans hadden de moeite genomen naar het stadion te komen. Ze zagen een geweldig spelend Lyn dat via Karl Johan Johannessen in de 30^e en 53^e minuut scoorde. Tot een kwartier voor tijd dreigde uitschakeling voor Barcelona, maar uiteindelijk wist Gallego met treffers in de 75e en 83e minuut gezichtsverlies te voorkomen. Opnieuw had Berg indruk gemaakt. Niet alleen op Happel en Hartmann, maar ook op vertegenwoordigers van een aantal aanwezige Belgische clubs. Anderlecht was daar vermoedelijk één van. Berg: 'In Barcelona kwam er een verwarde man van een Belgische club naar me toe; die sprak alleen maar Frans en daar verstond ik niks van. Ik ben er ook niet op ingegaan omdat ik ADO had beloofd geen contact met andere clubs te hebben'. Een man een man, een woord een woord! Berg wilde ADO en ADO wilde hem.

Debuut

Begin maart reisde Berg naar Den Haag, waar introk bij oud-ADO'er Donald Feldmann, die getrouwd was met een Noorse. Spelen mocht hij nog niet, trainen wel. Op 2 maart 1969 zat hij in burgerkleding naast Happel op de bank bij de thuiswedstrijd tegen PSV (0-0) De onvrede over het vertoonde spel was groot, de interne spanningen namen toe en - na een bekernederlaag bij NEC, een week later – barstte de bom toen Happel de kritiek van voorzitter Herman Choufoer niet pikte en een voortijdig vertrek arrangeerde. Zonder Happel, maar met Rinus Loof op de bank, maakte Harald Berg op 6 mei 1969 in de vriendschappelijke wedstrijd tegen het

Belgische Sint Truiden zijn debuut voor ADO. Berg – inmiddels met vrouw en elf maanden oude zoon Orjan wonend in een flat in Kijkduin – speelde niet alleen een prima eerste helft, hij maakte ook zijn eerste doelpunt voor ADO, dat met 4-2 won.

Ruim twee maanden later, op 19 juli, één dag voor de eerste maanlanding, speelde ADO de (toen) traditionele eerste oefenwedstrijd bij Quick Boys in de voorbereiding op de nieuwe competitie. Onder de duizenden fans bevond zich Ernst Happel, inmiddels trainer van Feyenoord. De Oostenrijker zag een galavoorstelling van de vier keer scorende Noor. 'ADO mag wel zuinig op hem zijn', zei Happel. Door het ontbreken van echte vleugelspelers zou de ploeg van de ook nieuwe Tsjechische trainer Václav Ježek 4-3-3 gaan spelen. Niet helemaal naar de zin van Berg, die liever speelde achter de spitsen. Maar als hij op 10 augustus drie keer scoort tegen FC Twente is er geen journalist die vraagt of hij wel lekker had gevoetbald. Nee dus, zo bleek een paar maanden later. Een week na de winst op Twente verloor ADO met 2-0 van Haarlem. Noch Harald Berg, noch Niels-Christian Holmstrøm maakte indruk. Wytze Couperus wel, maar die speelde voor Haarlem en zou mede naar aanleiding van deze wedstrijd een jaar later door ADO worden aangetrokken. Uit de eerste negen wedstrijden haalde ADO (2 punten voor een overwinning) slechts negen punten. En na die drie goals tegen Twente had Berg alleen nog maar een 'lucky goal' tegen DWS geproduceerd.

Pas op zondag 26 oktober was zijn goede gevoel terug tijdens ADO-SVV. De Schiedammers werden met 5-0 geklopt. Berg scoorde driemaal. 'Ik was helemaal niet blij met die start tegen Twente. Die drie doelpunten

6: Plakboekfoto van Haralds debuut voor ADO tegen Sint Truiden.

7: Nog niet speelgerechtigd, wel op de bank tussen Eddy Hartmann en Ernst Happel.

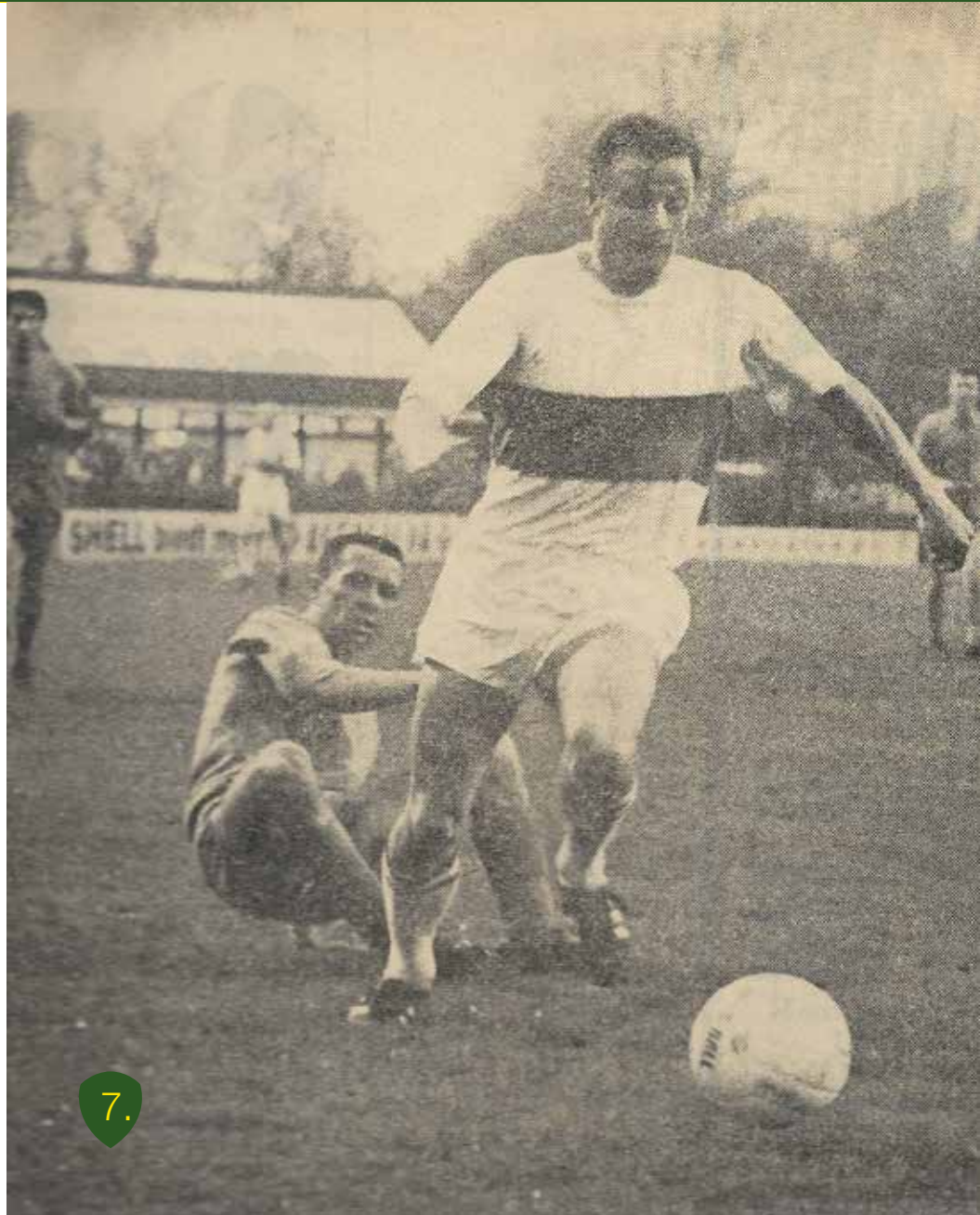
toen waren puur geluk. Het was zo'n dag die je als voetballer maar één of twee keer in je leven meemaakt. Maar ja, voor het publiek en voor de club was ik direct de afmaker, de man die zijn contract aan het waarmaken was. En dat op een positie die me helemaal niet ligt. In het Noorse elftal zwierf ik namelijk achter de voorhoede, voor de goede passes. Dat was mijn taak. Die drie doelpunten in dat eerste duel hadden drie vervelende gevolgen: het publiek verwachtte doelpunten en mijn tegenstanders gingen direct over op harde mandekking. Ik was plotseling de vedette en niets werkt op mij zo frustrerend als vedette te moeten zijn. Vandaar dat ik uit vorm raakte.'

ADO-manager Eddy Hartmann was het met hem eens: Wij zijn erg blij met hem. Hij is een klasse-voetballer met een geweldige techniek en een voortreffelijk spelinzicht. Het feit dat hij af en toe wat terugviel, wijt ik aan het harde spel hier, waartegen hij als beginnend prof nog niet opgewassen is. Hij is van nature een vrij zachte voetballer, die in eerste instantie echt voetballen wil. Alleen daarom is hij zijn contract waard, door zijn manier van spelen wint ons elftal aan kijkwaarde'.

Wennen

Achteraf gezien stond het seizoen 1969-1970 van Berg dus in het teken van 'wennen'. De ploeg moest bovendien wennen aan de trainingsmethodes van Václav Ježek die meer methodisch en veel strenger werkte dan Ernst Happel. Holmstrøm en Berg moesten wennen aan de hardheid van het Nederlandse voetbal. Berg zou slagen, Holmstrøm kon ADO's niveau niet aan en werd geruild tegen Couperus van Haarlem.

Aan de hand van Berg boekte ADO qua prestaties in de loop van het seizoen progressie. Op 23 november passeerden Berg en Schoenmaker Sparta's Jan van Beveren en zorgden voor een 1-2 winst op Spangen. Dezelfde score – met dezelfde doelpuntenmakers – was er op 18 januari 1970, toen ADO in het Zuiderpark PSV versloeg. De Haagsche Courant: *Herboren ADO verrast PSV*. Plotseling ging ook

7.

het scoren de Haagse ploeg steeds makkelijker af. Er volgden 4-0- tegen AZ en 5-0 overwinningen op DOS en NAC. De enige echt grote tegenvaller was de nederlaag op Houtrust tegen Holland Sport. De 4-2 van 22 februari 1970 was de enige nederlaag van ADO in competitieverband tegen de stadgenoot.

*Op de avond van maandag 12 mei 1970 vond in het Zuiderpark een bijzondere wedstrijd plaats. Vanwege de viering van 25 jaar Bevrijding opperde de gemeente Den Haag het idee met de beste spelers van ADO en Holland Sport in een **Haags elftal** te spelen tegen een club uit Engeland, het land dat bondgenoot*

was tijdens de Tweede Wereldoorlog. In dat kader kwam Nottingham Forest naar het Zuiderpark. Het werd een spectaculaire wedstrijd, die het team van zeven ADO'ers en vier spelers van Holland Sport met 3-2 won. Holmstrøm, Mansveld en Hans Dorjee waren voor 10.000 kijkers de doelpuntenmakers voor het Haagse team, waarvan de spelers een premie van 225 gulden ontvingen. Wat tijdens de wedstrijd onopgemerkt bleef was het feit dat Harald Berg geblesseerd raakte. Het leek niet ernstig, voor het maken van een röntgenfoto was geen reden. Berg zou echter vijf maanden last houden van de kwetsuur. De opstelling van het Haagse elftal in deze historische 'vergeten' wedstrijd was:

Thie / Dorjee, Kronshorst, Mansveld, Vos / Van der Bol, De Zoete, Advocaat (Van der Burch) / Berg (Korevaar), Holmstrøm en Roodnat.

Een kleine week later, de voorlaatste speeldag van het seizoen, speelde ADO een uitstekende wedstrijd tegen NEC in Nijmegen en won met 0-3. Vlak na rust kwam de speelklaar gemaakte Berg in botsing met doelman Nico de Bree, kreeg last van zijn blessure en moest zich laten vervangen door Jan van den Oever. De medische staf van ADO had opnieuw een week de tijd hem op te lappen. Op de laatste speeldag wachtte immers

8.

Hagenaars legde scheidsrechter Theo Boosten de bal buiten het strafschopgebied neer. Kort voor tijd maakte Arie Haan gelijk. Omdat Sparta op bij Deventer een 2-0 achterstand omhoog in een 2-3 zege ging de Rotterdamse ploeg Europa in.

Blessurepech

Na zijn eerste volledige seizoen als profvoetballer snakte Berg naar een paar rustige vakantieweken in Bodø. Daarvan zou weinig terecht komen. Hij bleef last houden van zijn tegen Forest geraakte linker enkel. Hij raadpleegde een Noorse arts. Deze constateerde dat een botsplintertje de boosdoener was. Berg reisde direct naar Nederland en liet zijn enkel door dr. De Mol van Otterlo in een dikke laag gips verpakken. Thuis in Praag kreeg Václav Ježek te horen dat zijn topspeler de voorbereiding zou moeten missen en ook de eerste wedstrijden van de nieuwe competitie.

Aangeslagen reisde ADO's Noorse spits terug naar Bodø met de opdracht om bij een fysiotherapeut zijn conditie zo goed mogelijk op peil te houden.

Pas op 13 september – vier maanden nadat hij in het Haagse elftal dat botbreukje had opgelopen – speelde Berg weer een wedstrijd. Hij deed dat die zaterdagmiddag in het B-team zoals de reserveploeg in die tijd werd genoemd. Zonder succes. Berg had naar eigen zeggen 'enorme pijn'. Uiteindelijk duurde het tot 18 oktober, voordat Berg – uit tegen NEC – zijn eerste speelminuten van het seizoen in de hoofdmacht zou maken. Hij speelde in Nijmegen voor 23.000 toeschouwers een uitstekende eerste helft. Aanvankelijk verliep de rentree goed; tweemaal gaf Berg een beslissende voorzet aan ook twee keer scorende Lex Schoenmaker. Even later werd hij echter opnieuw de wedstrijd uitgetrapt; dit keer overigens zonder

8: Harald Berg met zijn zoons Orjan en Runar in hun Haagse home.

9: Met FC Den Haag op het Rode Plein voor het treffen met Spartak Moskou.

10: In actie tegen DWS geflankeerd door Klaas Nuninga (links) en Gerrie Deijkers. Haralds landgenoot Harry Hestad kijkt van afstand toe.

9.

ernstige gevolgen.

Hoewel het merendeel van de spelersgroep hetzelfde was gebleven in vergelijking met een jaar eerder, leek het ADO waarin Berg zijn rentree maakte, eigenlijk in niets op de ploeg die een paar maanden eerder Europese kwalificatie was misgelopen. Het ADO van oktober 1970 was de trotse koploper van de Eredivisie! De van Haarlem aangetrokken aanvaller Wytze Couperus en de van het Noorse Molde FK afkomstige vleugelspits Harry Hestad bleken de puzzelstukjes die Václav Ježek nodig had om van ADO een fantastisch voetballend geheel te maken. Beide nieuwelingen waren al trefzeker in de eerste competitiewedstrijd (3-0 winst op NAC). Toen twee maanden later, na die wedstrijd in Nijmegen, de balans werd opgemaakt had ADO van de acht wedstrijden er zeven gewonnen. Alleen bij het kort ervoor wereldkampioen geworden Feyenoord van Ernst Happel werd het in een kolkende Kuip voor 65.000 fans een gelijkspel: 0-0.

Winterkampioen

Een week na zijn rentree speelde Berg z'n eerste wedstrijd in het Zuiderpark. Tegenstander was een zwaar verdedigend MVV. ADO kreeg daarmee de behandeling die hoort bij de status van koploper. Na 50 minuten worstelen scoorde Harald Berg. Hij zou nog een keer scoren, ADO won met 4-0. De laatste maanden van 1970 verliepen als in een droom. ADO won wedstrijden (zoals DWS uit) die normaliter puntverlies zouden opleveren. Pas in de 15de wedstrijd liep het de eerste nederlaag op. Onnodig, want op 13 december voetbalde ADO (met de debuterende 17-jarige Aad Kila) op een uitverkocht Spangen zich in de eerste helft naar een voorsprong van 0-2. In het laatste half uur zakte een vooral fysiek zwak ADO door de hoeven en kon het merendeel van de 24.000 bezoekers een 4-2 zege van Sparta bejubelen. Ruim een maand later werd ADO - na een 0-3 winst bij NAC - op 10 januari 1971 toch 'winterkampioen'. De enige keer dat ADO halverwege koploper van de Eredivisie was.

Op 24 januari 1971 kwam een einde aan het leiderschap. Ajax klopte nerveus ADO met 3-0. Piet Keizer trof twee keer doel, Johan Crujff maakte de derde. Uiteindelijk eindigde Berg dat seizoen met ADO op de derde plek. Achter Europees kampioen Ajax en wereldkampioen Feyenoord. In de meest spectaculaire wedstrijd van het seizoen lukte het ADO om op 28 februari 1971 Feyenoord met 2-0 te kloppen. De 28.500 genoten immens en zagen in de tweede helft treffers van Lex Schoenmaker (50.) en René Pas (78.).

ADO kwalificeerde zich in de laatste wedstrijd van het seizoen na een salonremise (1-1) tegen PSV voor het eerste UEFA Cuptoernooi. Als beloning mochten Berg en zijn ploeggenoten een premie van 15.000 gulden verdelen. Het was ook een historische wedstrijd. Door het samengaan met Holland Sport zou de naam ADO niet meer door de profs uit het Zuiderpark worden gebezigd. FC Den Haag werd de nieuwe naam. Toen de slepende en rumoerige onderhandelingen over de samensmelting achter de rug waren ging de Haagse profclub op stap naar Spanje. Een toernooi bij Real Valladolid werd gewonnen evenals een vriendschappelijke wedstrijd bij Atlético de Madrid. Bergs winnende treffer bij de 2-3 zege was het laatste doelpunt van het seizoen, omdat

de geplande wedstrijd tegen FC Barcelona niet doorging.

In zijn eerste seizoen speelde Berg alle 34 wedstrijden en maakte daarin 17 treffers. Het tweede seizoen resulteerde - na 9 goals in 26 ontmoetingen - in de derde plaats op de ranglijst. Mooier zou het voor hem niet meer worden. Met de vijfde positie op de ranglijst en het bereiken van de finale van de KNVB beker had FC Den Haag - nog steeds onder leiding van Václav Ježek - beslist geen slecht openingsseizoen. Op 31 oktober 1971 bijvoorbeeld bracht Berg - met een wonderschone solo langs een reeks DWS-spelers - het misschien wel mooiste Eredivisie doelpunt op zijn naam, dat door een speler van FC Den Haag werd gemaakt. FC Den Haag won die wedstrijd met 0-1. Twee maanden na zijn eigen wonderdoelpunt kon Berg niet anders dan ademloos toekijken, toen Europa's beste speler Johan Crujff in het Zuiderpark zou scoren met die befaamde 'lob over Ton Thie'. Een treffer, die zou worden beschouwd als diens mooiste treffer.

Het was de tweede van de drie wedstrijden waarin FC Den Haag dat seizoen te maken kreeg met Ajax. Na een ongelukkige 1-0 nederlaag in De Meer en een al even ongelukkige 1-2 in het Zuiderpark, troffen beide teams elkaar weer op donderdag 11 mei 1972. Plaats van handeling was de

Rotterdamse Kuip, waar Ajax enkele weken eerder met 1-5 had gewonnen van Feyenoord en twee weken later in de Europa Cupfinale Internazionale met 2-0 van de mat veegde. De meeste tegenstand in de drie Kuip-optredens van dat jaar kreeg Ajax in de bekerfinale van FC Den Haag dat zich via AZ (1-1 en strafschoepen, Berg benutte er eentje), MVV (1-2 winst), Sparta (0-1 winst) en Wageningen (2-0 in Utrecht dankzij twee treffers van Hans van Eeden) voor die eindstrijd had geplaatst.

Tot verbazing van velen ging FC Den Haag in De Kuip tot aan het randje (en soms erover) om Ajax zo veel mogelijk tegenspel te bieden. Het gevolg was dat met name Crujff zich van zijn beste zijde moest tonen om het verschil te maken. Dat lukte ook, al moet daarbij worden aangetekend dat vlak voor Crujffs openingsdoelpunt Harald Berg bijna had gescoord. Zijn prachtige vrije trap raakte echter een Ajax-voet en leverde de Hagenaars niet meer dan een corner op. Na afloop was niemand bij FC Den Haag echt verdrietig. Ježek: 'We hadden met Europees bekervoetbal ons doel al bereikt. Er is alles gedaan wat ik van de jongens verwacht had. Zij hebben uitstekend tegenspel geboden, maar Ajax was iets sterker'. FC Den Haag zou in het EC-toernooi slechts een ronde spelen, tegen Spartak Moskou dat thuis met 1-0 won en in het Zuiderpark met 0-0 stand hield.

FC Den Haag eindigde in Bergs laatste seizoen opnieuw als vijfde. Zijn periode in Den Haag eindigde ook een beetje in mineur. Van de

laatste vijf ontmoetingen werd er geen een gewonnen. Op zondag 20 mei 1973 zagen slechts 6.000 bezoekers de laatste acties van Berg in Haagse dienst. In het Zuiderpark hield Excelsior knap stand (1-1). Berg scoorde die wedstrijd niet. Zijn 48ste (in 129 Eredivisiewedstrijden) treffer in Haagse dienst viel op 15 april in de met 1-0 gewonnen wedstrijd tegen Telstar.

Terug naar Noorwegen

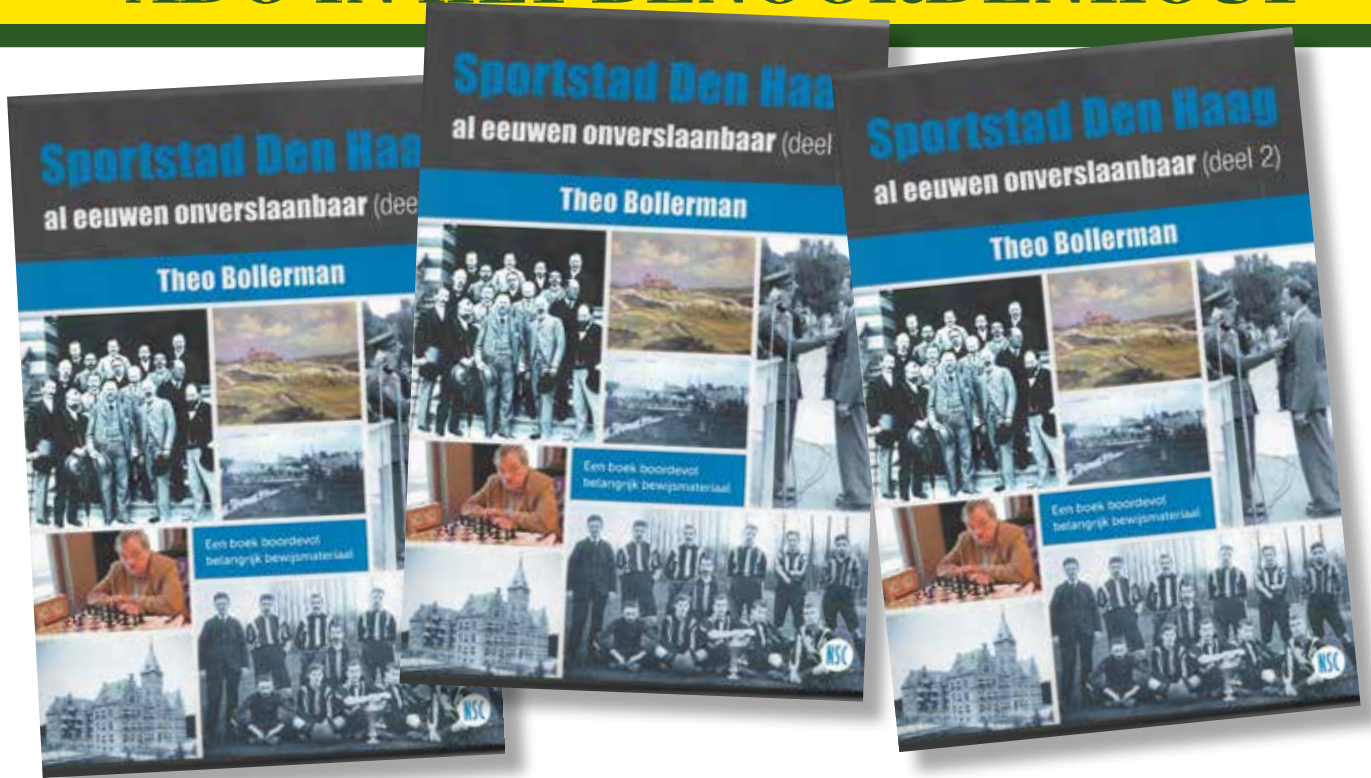
Na vier seizoenen in Den Haag keerde Berg terug naar zijn geboortestad, waar hij van 1974 tot 1981 zou spelen voor zijn oude club Bodø/Glimt. Het werd wat een legendarische periode. Met Berg op het middenveld en topscorer Arne Hanssen in de spits ontwikkelde Bodø/Glimt zich tot een Noorse topclub. In 1975 won zij de Noorse beker; een jaar later noemde de Noorse *Who is Who* Harald Berg de 'beste Noorse voetballer aller tijden'. Hoewel Berg als spelverdeler op 26 oktober 1975 een groot aandeel had in de spectaculaire 2-0 bekerwinst op Vard, scoorde hij zelf niet. Twee jaar later haalde de Noord-Noorse club wederom – dankzij de nog steeds fantastisch spelende Berg – de bekerfinale. Dit keer echter (23 oktober '77) was Lillestrøm met 1-0 de sterkste. Dat het sprookje van Bodø/Glimt niet kon voortduren was duidelijk. Berg werd ouder en kon niet voorkomen dat zijn club in 1980 degradeerde. Na nog een seizoen op lager niveau te hebben gespeeld beëindigde Berg in 1981 op 40-jarige leeftijd zijn loopbaan. Twee jaar later was hij vervolgens ook nog even trainer bij Bodø/Glimt.

Drie zoons voetballer en één popzanger

Nog steeds woont Harald Berg (77) met zijn vrouw in Bodø. Toen hij in 1969 naar Den Haag kwam hadden zij al een zoon: Orjan (1968). Hun tweede zoon, Runar, werd geboren in Den Haag (1970). Na zijn Haagse periode en terugkeer naar Noorwegen werd het gezin Berg nog uitgebreid door de komst van nog twee zonen: Arild (1975) en Terje (1976). De drie oudste zoons van Harald Berg traden in de voetsporen van hun vader en werden verdienstelijke voetballers. Orjan speelde voor Bodø/Glimt, Rosenborg, Wettingen (Zwitserland), 1860 München (Duitsland), FC Basel (Zwitserland) en tenslotte weer voor Bodø en Rosenborg. Hij kwam 19 keer uit voor het Noorse elftal. Runar voetbalde voor Bodø/Glimt, Rosenborg, Tromsø, Venezia (Italië) en Lyn. Vijfmaal droeg hij het shirt van de nationale ploeg van Noorwegen. Arild werd beschouwd als de meest talentvolle speler van de drie broers en kwam uit voor Bodø/Glimt, Lyn en Noorse jeugdselecties. Terje week af van het gangbare patroon, hij werd popgitarist en -zanger.

Op 22 juni trof de familie Berg een zwaar noodlot. Arild overleed op slechts 43-jarige leeftijd aan de gevolgen van een chronische vermoeidheidsyndroom. Wij wensen Harald en zijn familie alle sterkte toe!

Boek Sportstad Den Haag

Theo Bollerman staat bekend als de kenner van de oertijd van de Haagse sport. Hij schrijft er ook boeken over. Onlangs verscheen van zijn hand 'Sportstad den Haag, al eeuwen onverslaanbaar' deel 2. Daarin besteedt hij aandacht aan 'ADO in het Benoordenhout'. In dit boek wijdt de auteur ook aandacht aan de Haagse Wielerbaan, aan Gratia Schimmelpenninck van den Oye als topper in de skiwereld, aan Quick en HBS.

Inderdaad, ADO speelde van september 1922 tot aan de verhuizing naar het Zuiderpark in oktober 1925 op een complex aan de Wassenaarscheweg. De onvolprezen sportwethouder Mr. P. Droogleever Fortuyn had dit voor elkaar gekregen zoals hij zich ook sterk maakte voor ADO's onderkomen in het Zuiderpark. ADO werd in het Benoordenhout buurman van het grote HVV, dat toen nog werd gezien als een soort Ajax van het toenmalige voetbal. HVV had immers al tien landstitels op haar naam staan. Vandaar, dat het huidige HVV als enige amateurclub in Nederland een ster op het shirt draagt. Waar ADO's onderkomen precies lag is niet echt duidelijk. Wel dat het ongeveer de plek moet zijn waar het voormalige kantoor van Shell (nu Ernst & Young) staat. Zo nabij de Paschalikerkerk aan de Neuhuyskade.

Inmiddels niet meer onder ons zijnde oudgedienden onder de ADO'ers vertelden vaak over het schelpenpad dat het verbindingsweggetje vormde met De Diepput, het complex van HVV. Op 24 september 1922 verrichtte 'Mr. Pieter' zoals intimi Droogleever Fortuyn uiteindelijk gingen noemen ADO's onderkomen aan de Wassenaarscheweg (toen nog met sch), dat aanvankelijk geen sportief geluk bracht. De eerste wedstrijd daar verloor ADO ondanks een doelpunt van Gerard Tap met 2-1 van HFC (toen nog niet Koninklijk). Daarna volgden uitsluitend duels die verloren gingen of werden afgelast. Pas op 4 februari 1923 proefden de roodgroenen het zoet van de overwinning door VVA met 4-2 te verslaan. Dat eerste seizoen in het Benoordenhout resulteerde in degradatie uit de overgangsklasse naar de tweede klasse.

Het daaropvolgende seizoen (1923-1924) kroonde ADO zich als kampioen van de tweede klasse A (afdeling II), maar keerde niet terug naar de overgangsklasse. In de promotie/degradatiecompetitie met Unitas en ODS eindigde ADO als tweede. Unitas werd eerste. In het seizoen 1924-1925, het laatste van het verblijf in Benoordenhout voor de verhuizing naar het Zuiderpark, werd ADO opnieuw kampioen van de tweede klasse. In de promotie/degradatiecompetitie eindigde ADO met VOC als eerste voor DHC, dat dus derde werd. Een beslissingswedstrijd moest bepalen wie zou worden bevorderd tot eersteklasser. Het werd 1-1, waardoor er nog een keer tegen VOC moest worden aangetreden. Ditmaal wonnen de Rotterdammers met 2-1. ADO begon dus in het Zuiderpark als tweedeklasser. Het Zuiderpark zou voor ADO al snel sportief gezien vruchtbare grond blijken, want in het tweede seizoen daar (1926-1927) bereikte zij voor het eerst de hoogste klasse van het Nederlandse voetbal.

De oefencampagne

De voorbereiding is voorbij, de competitie wacht. Ruim vijf weken liep ADO Den Haag warm voor de eerste ronde tegen FC Utrecht. Aanvankelijk zonder Elson Hooi en Wilfried Kanon, die met hun nationale teams aan de Concacaf Gold Cup (Curacao) en de Africa Cup (Ivoorkust) na de vorige competitie een tijdje bleven doorvoetballen. En Sheraldo Becker vertrok naar de Bundesligaclub Union Berlin. Wel was Nasser El Khayati er aanvankelijk bij totdat hij in Qatar zijn droomtransfer dacht af te ronden. Het was tegelijk de gelegenheid voor trainer Fons Groenendijk om veelbelovende jongeren de kans te geven aan het niveau te proeven. Op 29 juni was SV Honselersdijk de fantastische gastheer en tegenstander voor de eerste vingeroefening. ADO Den Haag deed wat er verwacht werd: gewoon winnen met ruime cijfers: 1-8.

Doelpunten: Tomas Necid 3x, Milan van Ewijk, Erik Falkenburg, Abdenasser El Khayati, Delano Ladan, Yahya Boussakou; 750 toeschouwers.

Het tweede oefenduel was een bijzondere. Gastheer Scheveningen vierde het honderdjarig bestaan. Omdat de club op 1 juli 1919 was opgericht begon de wedstrijd op Houtrust ook op het symbolische tijdstip van 19.19 uur. Een vreugdevolle gebeurtenis, zij het met een heel trieste rand. Oud-doelman Van der Toorn was op 46-jarige overleden, waardoor eerst een minuut stilte in acht werd genomen. ADO Den Haag won het duel met 2-0, hetgeen voor de jubilerende gastvereniging een eervol verlies betekende.

Doelpunten: Lex Immers, Tomas Necid; 1.000 toeschouwers

Zaterdag 6 juli werd Laakkwartier aangedaan. Dat probeerde de dubbele cijfers te voorkomen, maar dat lukte niet. De voetenoefening aan de overigens altijd gezellige Jan van Beersstraat stokte bij 0-10.

Doelpunten: Tomas Necid 4x, Abdenasser El Khayati 2x, Lex Immers, Erik Falkenburg, Delano Ladan en Mats van Kins; 600 toeschouwers.

Op 8 juli vertrok ADO Den Haag richting Zeeland voor een vijfdaags trainingskamp. Eerst een training in het Cars Jeans Stadion, dan de bus in naar standplaats Renesse en vervolgens meteen door naar Serooskerke, waar twee jaar geleden ook al was geoefend. De jongeren kregen in de eerste helft volop gelegenheid hun kunnen te tonen. Dat deden zij dan ook gretig getuige de ruststand van 0-4. Na de thee kwamen merendeels routiniers in actie, die er maar één doelpuntje bij weten te maken. De jongelingen speelde voor rust meer plaatsgebonden, creëerden daardoor veel meer ruimte. De 'oude' getrouwen rekenden meer op hun tricks and trucs, maar stuitten vaak op een been of lichaam van de gastheren. Dit tot uiteraard groot enthousiasme van de met zo'n duizend man, vrouw en kinderen uitgelopen dorp. Gastvereniging vv Serooskerke had serieus werk gemaakt van de omlijsting met een mooi programmablad, een behoorlijke entreprijs inclusief consumptiebon en een leuke aankleding van het complex.

Doelpunten: Delano Ladan, Lorenzo van Kleef, Michael Simonsen in eigen doel, Donny Gorter (strafschop), Erik Falkenburg; 1.000 toeschouwers.

Trainen, trainen en nog eens trainen met uiteraard ontspanning was de dagen daarna het parool. Tot de laatste dag van het trainingskamp, 12 juli, waarop zelfs twee duels waren gepland. De eerste was om 14.00 uur tegen KV Kortrijk bij FC De Westhoek in Burgh-Haamstede. Een wat heet besloten wedstrijd, op verzoek van de Belgen. Wat de score betreft was het inderdaad een besloten ontmoeting: 0-0 dus. 's Avonds mochten de jongelingen weer aantreden bij het 90 jaar bestaande RCS Souburg. Zij toonden in de tegen Vlissingen aangeplakte plaats opnieuw hun gretigheid. De scheidsrechter

vond het bij 1-10 genoeg, al had de gastvereniging wel liever gezien dat ook ADO's Grote Namen even hadden opgetreden.

Doelpunten: Delano Ladan 4x, Jamal Amofa 2x, Lorenzo van Kleef 2x, Dheninio Muringen, Robin Polley; 550 toeschouwers

Om het weerbaarheidsgehalte op te voeren en daartoe te testen waar de ploeg werkelijk stond was een ontmoeting met de Griekse kampioen PAOK Saloniki gearrangeerd op Sportpark De Strijphorst bij SV Honselersdijk, waar we graag wilden terugkomen. Helaas, als gevolg van een aflossing van de wacht in de technische staf van de Hellenen ging de pot niet door. Die streep door de rekening van het meest serieuze onderdeel van de voorbereiding werd op 18 juli deels gecompenseerd door een ingelaste oefenpot met Al Wahda, de club uit Abu Dahbi waar ADO's oud-trainer Maurice Steijn sinds kort de scepter zwaait. Ook op het fraaie complex van het Brabantse vv Gilze kwamen voornamelijk de jongelingen aan bod en weer gaven zij hun visitekaartje af. Een gelijkspel van 1-1 was het resultaat.

Doelpunt: Lorenzo van Kleef; 250 toeschouwers.

De oefencampagne werd op 26 juli afgesloten op het terrein waar deze ook was begonnen: op Sportpark De Strijphorst in Honselersdijk. Het Belgische OH Leuven was ditmaal sparring partner met een remise van 1-1 als resultaat.

Doelpunt: Thijmen Goppel; 450 toeschouwers

Een verwachtingspatroon valt op basis van de oefenperiode niet echt uit te spreken. Tot dusver was de van Excelsior Maassluis de enige nieuwenling van buitenaf. En hij deed het beslist niet onaardig! Maar ja, tegen FC Utrecht – dat dan al twee serieuze Europese bekerpotten achter de rug heeft – begint het echt. En uiteraard hopen wij met succes!

TERUGBLIK ADO 1

1: Met gastheer Honselersdijk gebroederlijk op de foto.

2: De opkomst op Houtrust met bloemen voor de kersverse eeuweling Scheveningen.

3: De proef draaiende Michiel Kramer en de hernieuwde kennismaking.

Boek Sportstad Den Haag

Inderdaad, ADO speelde van september 1922 tot aan de verhuizing naar het Zuiderpark in oktober 1925 op een complex aan de Wassenaarscheweg. De onvolprezen sportwethouder Mr. P. Droogleever Fortuyn had dit voor elkaar gekregen zoals hij zich ook sterk maakte voor ADO's onderkomen in het Zuiderpark. ADO werd in het Benoordenhout buurman van het grote HVV, dat toen nog werd gezien als een soort Ajax van het toenmalige voetbal. HVV had immers al tien landstitels op haar naam staan. Vandaar, dat het huidige HVV als enige amateurclub in Nederland een ster op het shirt draagt. Waar ADO's onderkomen precies lag is niet echt duidelijk. Wel dat het ongeveer de plek moet zijn waar het voormalige kantoor van Shell (nu Ernst & Young) staat. Zo nabij de Paschalikerkerk aan de Neuhuyskade. Inmiddels niet meer onder ons zijnde oudgedienden onder de ADO'ers

vertelden vaak over het schelpenpad dat het verbindingsweggetje vormde met De Diepput, het complex van HVV. Op 24 september 1922 verrichtte 'Mr. Pieter' zoals intimi Droogleever Fortuyn uiteindelijk gingen noemen ADO's onderkomen aan de Wassenaarscheweg (toen nog met sch), dat aanvankelijk geen sportief geluk bracht. De eerste wedstrijd daar verloor ADO ondanks een doelpunt van Gerard Tap met 2-1 van HFC (toen nog niet Koninklijk). Daarna volgden uitsluitend duels die verloren gingen of werden afgelast. Pas op 4 februari 1923 proefden de roodgroenen het zoet van de overwinning door VVA met 4-2 te verslaan. Dat eerste seizoen in het Benoordenhout resulteerde in degradatie uit de overgangsklasse naar de tweede klasse. Het daaropvolgende seizoen (1923-1924) kroonde ADO zich als kampioen van de tweede klasse A (afdeling II), maar keerde niet terug

naar de overgangsklasse. In de promotie/degradatiecompetitie met Unitas en ODS eindigde ADO als tweede. Unitas werd eerste. In het seizoen 1924-1925, het laatste van het verblijf in Benoordenhout voor de verhuizing naar het Zuiderpark, werd ADO opnieuw kampioen van de tweede klasse. In de promotie/degradatiecompetitie eindigde ADO met VOC als eerste voor DHC, dat dus derde werd. Een beslissingswedstrijd moest bepalen wie zou worden bevorderd tot eersteklasser. Het werd 1-1, waardoor er nog een keer tegen VOC moest worden aangetreden. Ditmaal wonnen de Rotterdammers met 2-1. ADO begon dus in het Zuiderpark als tweedeklasser. Het Zuiderpark zou voor ADO al snel sportief gezien vruchtbare grond blijken, want in het tweede seizoen daar (1926-1927) bereikte zij voor het eerst de hoogste klasse van het Nederlandse voetbal.

Rijdend over het Erasmusplein is een schutting te zien, bij het voormalige Coornhertcentrum, waar menige Haagse senioren een vredige en verzorgde oude dag beleefden. Het gebouw ondergaat momenteel een grootschalige renovatie, waarbij het woonzorgcentrum transformeert naar een woonvorm waar ouderen vanaf medio volgend jaar op beschutte wijze zelfstandig kunnen wonen. Zo ver is het nu nog niet. Vandaar, dat het bouwhek rondom het centrum is bekleed met doeken, die de teksten van het officieuze Haagse volkslied O, o Den Haag bevatten. En foto's van Lex Schoenmaker en Aad Mansveld. Het Erasmusplein is te druk en daardoor te riskant om er langsrijdend naar te kijken. Zet de auto of de fiets in de zijstraten aan de kant. Stap dan uit en bekijk het op je gemak. Een korte sentimental journey...

Uitslagen oefenwedstrijden

29 juni 2019: SV Honselersdijk-ADO Den Haag 1-8
1 juli 2019: Scheveningen-ADO Den Haag 0-2
6 juli 2019: Laakkwartier-ADO Den Haag 0-10
8 juli 2019: Serooskerke-ADO Den Haag 0-5
12 juli 2019: RCS Oost-Souburg-ADO Den Haag 1-10
18 juli 2019: ADO Den Haag-AI Wahda 1-1

Programma

Competitie 2019-2020

4 augustus 2019: ADO Den Haag-FC Utrecht (16.45 uur)
11 augustus 2019: PSV-ADO Den Haag (20.00 uur)
17 augustus 2019: ADO Den Haag-Sparta (18.30 uur)
25 augustus 2019: RKC Waalwijk-ADO Den Haag (12.15 uur)
30 augustus 2019: ADO Den Haag-VVV Venlo (20.45 uur)

15 september 2019: Feyenoord-ADO Den Haag (14.30 uur)
22 september 2019: ADO Den Haag-AZ (12.15 uur)
27 september 2019: Emmen-ADO Den Haag (20.00 uur)
6 oktober 2019: ADO Den Haag-Ajax (12.15 uur)

20 oktober 2019: PEC Zwolle-ADO Den Haag (12.15 uur)
26 oktober 2019: Vitesse-ADO Den Haag (19.45 uur)
3 november 2019: ADO Den Haag-Heerenveen (16.45 uur)
9 november 2019: Fortuna Sittard-ADO Den Haag (19.45 uur)

23 november 2019: ADO Den Haag-Willem II (20.45 uur)
30 november 2019: Heracles-ADO Den Haag (20.45 uur)
7 december 2019: ADO Den Haag-FC Twente (18.30 uur)
14 december 2019: ADO Den Haag-FC Groningen (18.30 uur)
22 december 2019: Ajax-ADO Den Haag (12.15 uur)

19 januari 2020: ADO Den Haag-RKC Waalwijk (16.45 uur)
24 januari 2020: FC Utrecht-ADO Den Haag (20.00 uur)
1 februari 2020: ADO Den Haag-Vitesse (18.30 uur)
9 februari 2020: Sparta-ADO Den Haag (14.30 uur)
15 februari 2020: ADO Den Haag-PSV (19.45 uur)
23 februari 2020: Heerenveen-ADO Den Haag (14.30 uur)
29 februari 2020: ADO Den Haag-Heracles (18.30 uur)
7 maart 2020: AZ-ADO Den Haag (19.45 uur)
13 maart 2020: ADO Den Haag-Fortuna Sittard (20.00 uur)
21 maart 2020: FC Twente-ADO Den Haag (18.30 uur)
5 april 2020: ADO Den Haag-Emmen (14.30 uur)
11 april 2020: Willem II-ADO Den Haag (20.45 uur)

22 april 2020: ADO Den Haag-Feyenoord (18.30 uur)
26 april 2020: VVV Venlo-ADO Den Haag (14.30 uur)
3 mei 2020: FC Groningen-ADO Den Haag (14.30 uur)
10 mei 2020: ADO Den Haag-PEC Zwolle (14.30 uur)

Jong ADO Den Haag

Competitie

25 augustus 2019: vrij
1 september 2019: OSS'20-ADO Den Haag
8 september 2019: ADO Den Haag-OFC
15 september 2019: ADO Den Haag-ADO'20
22 september 2019: HSC'21-ADO Den Haag
29 september 2019: ADO Den Haag-Blauw Geel'38
6 oktober 2019: UNA-ADO Den Haag
13 oktober 2019: ADO Den Haag-Quick
27 oktober 2019: Hercules-ADO Den Haag
3 november 2019: ADO Den Haag-Gemert
10 november 2019: FC Lienden-ADO Den Haag
17 november 2019: Groene Ster-ADO Den Haag
24 november 2019: ADO Den Haag-Dongen
1 december 2019: Hoogland-ADO Den Haag
8 december 2019: ADO Den Haag-DEM
15 december 2019: Westlandia-ADO Den Haag

12 januari 2020: ADO Den Haag-EVV
19 januari 2020: vrij
26 januari 2019: ADO Den Haag-UNA
2 februari 2020: ADO Den Haag-HSC'21
9 februari 2020: OFC-ADO Den Haag
16 februari 2020: ADO Den Haag-Groene Ster
1 maart 2020: Blauw Geel'38-ADO Den Haag
8 maart 2020: ADO Den Haag-Westlandia
15 maart 2020: DEM-ADO Den Haag
22 maart 2020: ADO Den Haag-Hercules
29 maart 2020: ADO'20-ADO Den Haag
5 april 2020: Gemert-ADO Den Haag
11 april 2020: ADO Den Haag-FC Lienden
18 april 2020: Quick-ADO Den Haag
3 mei 2020: ADO Den Haag-Hoogland
10 mei 2020: Dongen-ADO Den Haag
17 mei 2020: ADO Den Haag-OSS'20
24 mei 2020: EVV-ADO Den Haag

Onder 19

Programma najaarscompetitie

14 september 2019: PSV-ADO Den Haag
21 september 2019: ADO Den Haag-NEC
25 september 2019: FC Utrecht-ADO Den Haag
28 september 2019: NAC Breda-ADO Den Haag
5 oktober 2019: ADO Den Haag-Heerenveen
19 oktober 2019: Ajax-ADO Den Haag
26 oktober 2019: ADO Den Haag-Vitesse
9 november 2019: Sparta-ADO Den Haag
23 november 2019: ADO Den Haag-AZ
30 november 2019: Almere City-ADO Den Haag
3 december 2019: ADO Den Haag-Feyenoord
7 december 2019: ADO Den Haag-FC Twente
14 december 2019: FC Groningen-ADO Den Haag

Onder 17

Programma najaarscompetitie

7 september 2019: ADO Den Haag-FC Utrecht
14 september 2019: ADO Den Haag-FC Twente
21 september 2019: NEC-ADO Den Haag
28 september 2019: ADO Den Haag-Heerenveen
5 oktober 2019: PEC Zwolle-ADO Den Haag
19 oktober 2019: ADO Den Haag-FC Groningen
26 oktober 2019: Ajax-ADO Den Haag
2 november 2019: Sparta-ADO Den Haag
9 november 2019: ADO Den Haag-Feyenoord
23 november 2019: Volendam-ADO Den Haag
30 november 2019: ADO Den Haag-PSV
7 december 2019: AZ-ADO Den Haag
14 december 2019: ADO Den Haag-Vitesse

ADO Den Haag Vrouwen (Beloften)

Competitie

28 september 2019: ADO Den Haag-FC Twente
12 oktober 2019: Feyenoord-ADO Den Haag
19 oktober 2019: ADO Den Haag-Ajax
2 november 2019: Heerenveen-ADO Den Haag
16 november 2019: Alkmaar-ADO Den Haag
23 november 2019: ADO Den Haag-PEC Zwolle
30 november 2019: ADO Den Haag-PSV
7 december 2019: FC Twente-ADO Den Haag
14 december 2019: ADO Den Haag-Feyenoord
8 februari 2020: Ajax-ADO Den Haag
22 februari 2020: ADO Den Haag-Alkmaar
29 februari 2020: PEC Zwolle-ADO Den Haag
n.n.: PSV-ADO Den Haag

ADO Den Haag Vrouwen

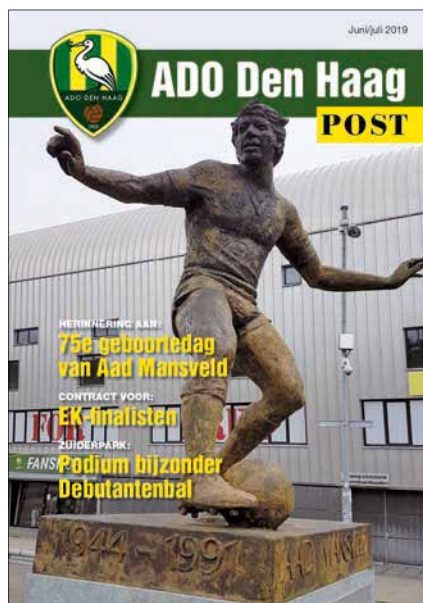
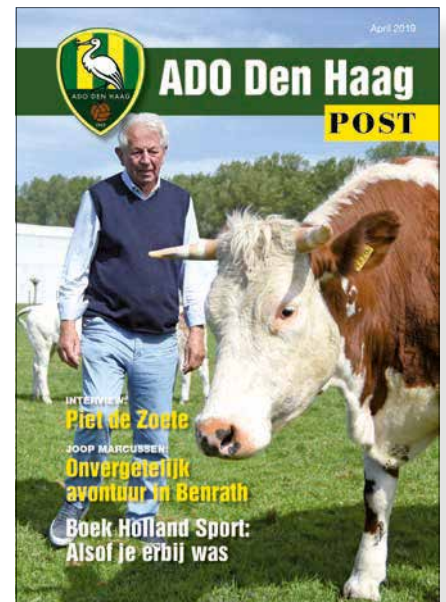
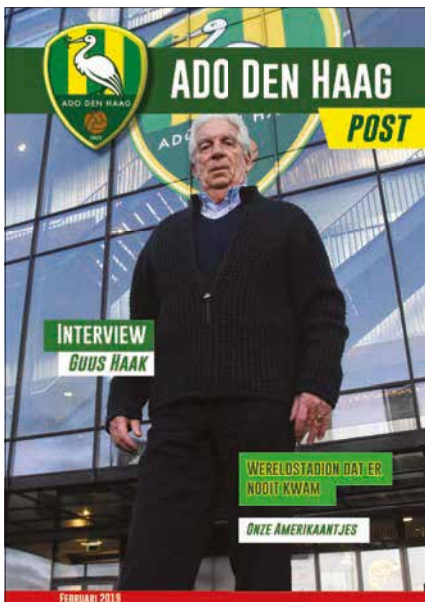
Oefenwedstrijden

31 juli 2019: Anderlecht-ADO Den Haag (17.00 uur, bij Anderlecht)
4 augustus 2019: Borussia Mönchengladbach-ADO Den Haag (14.00 uur, in Veghel)
14 augustus 2019: ADO Den Haag-KAA Gent (17.00 uur, Cars Jeans Stadion)

Competitieprogramma

23 augustus 2019: PEC Zwolle-ADO Den Haag
6 september 2019: ADO Den Haag-FC Twente
13 september 2019: ADO Den Haag-Excelsior Barendrecht
20 september 2019: PSV-ADO Den Haag
27 september 2019: ADO Den Haag-Ajax
11 oktober 2019: Alkmaar-ADO Den Haag
1 november 2019: ADO Den Haag-Heerenveen
17 november 2019: ADO Den Haag-PEC Zwolle
22 november 2019: FC Twente-ADO Den Haag
1 december 2019: Excelsior Barendrecht-ADO Den Haag

9 februari 2020: ADO Den Haag-PSV
14 februari 2020: Ajax-ADO Den Haag
20 maart: ADO Den Haag-Alkmaar
27 maart 2020: Heerenveen-ADO Den Haag
Vanaf 3 april tot en met 22 mei 2020: play-offs

**Kom binnen
bij uw directie
doelgroep met
ADO Den Haag
Post!**

Algemene informatie

Titel

ADO Den Haag Post

Profiel

ADO Den Haag Post is een gratis magazine voor de leden en sponsoren van ADO Den Haag. De lezer wordt op een aansprekende manier geïnformeerd over het rijden en zeilen van de vereniging. Terugkerende rubrieken zoals; interviews, mededelingen, historie, uitslagen, standen en diverse andere dingen.

ADO Den Haag Post verschijnt ca. 10 keer per jaar in een oplage van 500 gedrukte exemplaren, met een omvang van 32/36 pagina's en met meer dan 30.000 lezers. Uw directe doelgroep!

Exploitatie

Print 4 Ever
Zonweg 90, 2516 CG Den Haag
Telefoon 070 399 43 77
info@print4ever.nl
www.print4ever.nl

Vormgeving

Print 4 Ever

Advertentie-acquisitie

Print 4 Ever, Sylvio Mansveld
adverteren@adodenhaagpost.nl
Telefoon 070 399 43 77

Distributie

Gratis voor de leden en sponsoren en op www.adodenhaagpost.nl

Aanleveren advertentiemateriaal

adverteren@adodenhaagpost.nl

Advertentie-informatie magazine

Advertentieafmetingen breedte x hoogte in mm

1/8 pagina	90 x 65	liggend
1/4 pagina	90 x 135	staand
1/4 pagina	185 x 65	liggend
1/2 pagina	185 x 135	liggend
1/2 pagina	90 x 275	staand
1/1 pagina	185 x 275	staand

Tarieven / aantal plaatsingen per jaar

Formaat	1x	10x
1/8 pagina	€ 95,-	€ 79,-
1/4 pagina	€ 150,-	€ 125,-
1/2 pagina	€ 275,-	€ 225,-
1/1 pagina	€ 495,-	€ 425,-

Prijs is per advertentie en per uitgave.

U betaalt per uitgave.

Aanleverspecificaties

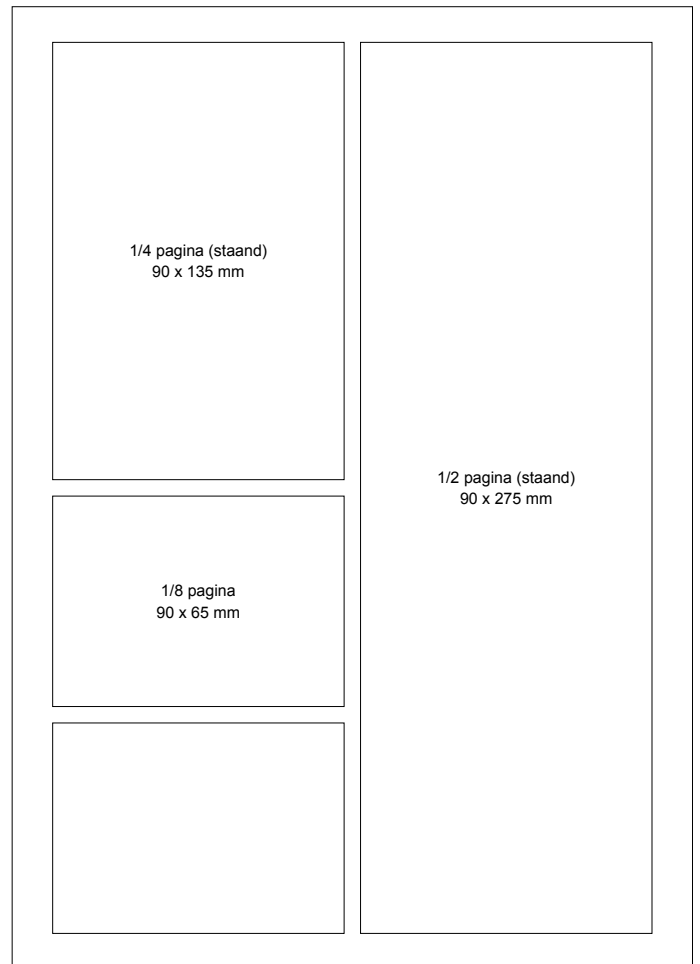
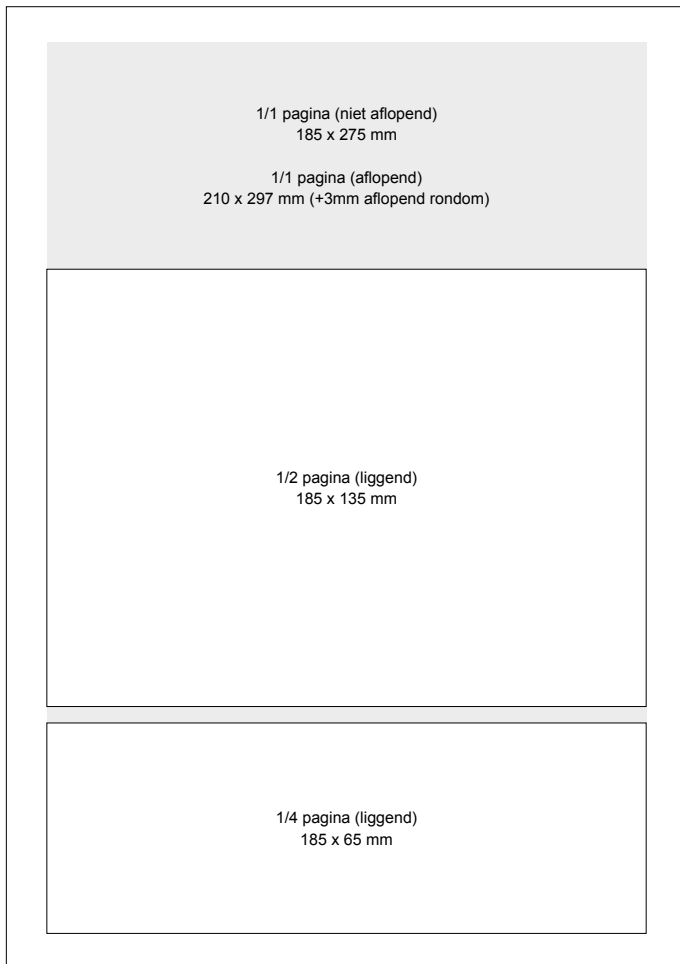
Advertenties dienen in full colour te worden aangeleverd en in Certified PDF formaat. Advertentie met PMS / Pantone kleuren worden omgezet naar full colour. Hierdoor kan kleurverschil ontstaan. Bij aflopend formaat (1/1 pagina) 3 mm rondom toevoegen in verband met de afsnede. Indien digitale bestanden niet als Certified PDF worden aangeleverd, zijn wij niet aansprakelijk voor eventuele incorrecte plaatsingen of kleurafwijkingen.

Aanleveren kan via: adverteren@adodenhaagpost.nl
Eventueel kan onze studio ook de advertentieopmaak voor u verzorgen. Vraag naar de mogelijkheden.

Betaling

Na ontvangst van uw plaatsingsopdracht ontvangt u van ons een factuur. Betaling van de factuur dient te geschieden uiterlijk 2 weken na factuurdatum en uiterlijk voordat het magazine gedrukt wordt.

Print 4 Ever

Zonweg 90, 2516 CG Den Haag

Telefoon 070 399 43 77

info@print4ever.nl

www.print4ever.nl

Disclaimer

De aangegeven prijzen zijn exclusief 21% BTW. De opdracht is van kracht indien bevestigd per post, e-mail, of ter plaatse. Naar aanleiding van een ingevulde opdrachtbevestiging ontvangt u een factuur. Het verschuldigde bedrag dient binnen 14 dagen na factuurdatum te worden voldaan. Bij het niet of te laat aanleveren van uw advertentiemateriaal bent u eveneens verplicht het volledige bedrag te betalen. Met het aanleveren van het materiaal (zoals foto's en logo's) geeft de opdrachtgever toestemming tot het rechtenvrij plaatsen van dit materiaal in het ADO Den Haag Post, waarmee plaatsing geen inbreuk maakt op het auteursrecht. Drukfouten en wijzigingen voorbehouden. Bij het foutief plaatsen van een advertentie kan ten hoogste restitutie plaats vinden van het plaatsingsbedrag.